

Проект

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення сесії Біловодської селищної ради

Біловодського району Луганської області

від _____ 2020р. № _____

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021 - 2027 роки

2020 рік

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ.....	3
ПЕРЕЛІК РИСУНКІВ	3
ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ	4
ВІТАЛЬНЕ СЛОВО СЕЛИЩНОГО ГОЛОВИ.....	5
1.ВСТУП.....	7
2.МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОПИС ПРОЦЕСУ РОБОТИ.....	8
3. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ.....	12
3.1. Загальна характеристика Біловодської ОТГ	12
3.2. Інформація про орган місцевого самоврядування	14
3.3. Природно-ресурсний потенціал, кліматичні умови	14
3.4. Демографічна ситуація, ринок праці	15
3.5. Інфраструктура та комунікації	16
3.6. Економіка та бізнес.....	19
3.7. Екологічна ситуація.....	21
4. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ	22
4.1. Сценарії розвитку Біловодської громади	22
4.2. Стратегічне бачення розвитку Біловодської громади	26
4.3. SWOT-аналіз Біловодської громади	26
4.4. SWOT-матриця Біловодської громади.....	28
4.5. Порівняльні переваги, виклики і ризики Біловодської громади.....	32
5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ.....	34
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАДИ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ.....	39
Операційна ціль 1.1. Сприяння розвитку малобюджетного середнього бізнесу і самозайнятості населення, з особливою увагою до жінок та молоді.....	40
Операційна ціль 1.2. Маркетинг території та залучення інвестицій.....	43
Операційна ціль 1.3. Розвиток туристичного потенціалу громади.....	45
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. СТВОРЕННЯ АКТИВНОЇ ГРОМАДИ З ВІДКРИТИМ ВРЯДУВАННЯМ ТА КОМФОРТНИМ, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИМ І БЕЗПЕЧНИМ ЖИТТЄВИМ ПРОСТОРОМ.....	48
Операційна ціль 2.1 Розбудова ефективної системи управління громадою та налогодження діалогу з громадськістю.....	48
Операційна ціль 2.2 Забезпечення надійного функціонування системи надання житлово-комунальних послуг та сприятливих екологічних умов	50
Операційна ціль 2.3. Покращення транспортно-логістичної інфраструктури та транспортного сполучення з урахуванням вимог інклюзії.....	54
Операційна ціль 2.4. Зміцнення системи запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і забезпечення безпеки в громаді	55
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ Мешканців ГРОМАДИ НЕЗАЛЕЖНО ВІД СТАТІ, ВІКУ ТА ІНШИХ СОЦІАЛЬНО - ДЕМОГРАФІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК.....	50
Операційна ціль 3.1. Підвищення якості надання послуг з охорони здоров'я закладами медичної допомоги з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності.....	51
Операційна ціль 3.2. Підвищення якості послуг мережі освітніх закладів на умовах паритетності та доступності.....	60
Операційна ціль 3.3. Сприяння покращенню якості послуг у сфері соціального захисту населення з урахування принципів недискримінації та гендерної рівності.....	61

Операційна ціль 3.4. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб , здорового способу життя.....	63
6. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ОНОВЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ.....	64
6.1. Управління процесом реалізації Стратегії.....	64
6.2. Процедура моніторингу Стратегії.....	65
7. ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ....	66
7.1. Інструменти реалізації Стратегії.....	66
7.2. Фінансове забезпечення реалізації Стратегії.....	66
8. УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ПРОГРАМНИМИ ДОКУМЕНТАМИ.....	67

ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ

Таблиця 1. Принципи місцевого розвитку.....	8
Таблиця 2. Учасники Робочої групи з підготовки Стратегії.....	9
Таблиця 3. Населені пункти Біловодської ОТГ та їх характеристики.....	12
Таблиця 4. Порівняння громади, області.....	16
Таблиця 5. SWOT-аналіз Біловодської громади.....	26
Таблиця 6. Стратегічні, операційні цілі та завдання.....	36
Таблиця 7. Узгодженість Стратегії з місцевими цільовими програмами.....	67

ПЕРЕЛІК РИСУНКІВ

Рис. 1. Мапа Біловодської об'єднаної територіальної громади.....	13
Рис. 2. Структура посівних площ Біловодської ОТГ.....	20
Рис. 3. Порівняльні переваги.....	29
Рис. 4. Виклики.....	30
Рис. 5. Ризики.....	31
Рис. 6. Стратегічне бачення, стратегічні та операційні цілі.....	35

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

АПК - Агропромисловий комплекс	Мінрегіон - Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
АРР - Агенція регіонального розвитку	млн. - Мільйон
АТО – Антитерористична операція	млрд. - Мільярд
ВЕЗ - Вільна економічна зона	МСБ – Малий та середній бізнес
ВВП – Валовий внутрішній продукт	МТД – Міжнародна технічна допомога
ВНС – Водонасосна станція	ОДА – Обласна державна адміністрація
ВП - Виробниче підприємство	ОМС – Органи місцевого самоврядування
ВПО - Внутрішньо переміщені особи	ОТГ – Об'єднана територіальна громада
ВРП – Валовий регіональний продукт	ПАТ - Публічне акціонерне товариство
га - Гектар	ПП - Приватне підприємство
Гкал/год - Гікалорії на годину	ПСП – Приватне сільськогосподарське підприємство
ГО - Громадська організація	ПрАТ - Приватне акціонерне товариство
ДНЗ – Дошкільний навчальний заклад	ПРООН - Програма розвитку ООН в Україні
ДП - Державне підприємство	ПТНЗ – Професійно-технічні навчальні заклади
ДРАЦС - Державна реєстрація актів цивільного стану	РДА – Районна державна адміністрація
ДФРР - Державний фонд регіонального розвитку	СБРР - Світовий банк реконструкції та розвитку
ДЮСШ - Дитячо-юнацька спортивна школа	сmt - Селище міського типу
ЄБРР - Європейський банк реконструкції та Розвитку	СОК – Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив
ЄІБ – Європейський інвестиційний банк	СОТ - Світова організація торгівлі
ЄС – Європейський Союз	СФГ - Селянське (фермерське) господарство
ЖКГ – Житлово-комунальне господарство	США – Сполучені Штати Америки
ЗВТ - Зона вільної торгівлі	ТЗ – Технічне завдання на проект місцевого розвитку
ЗМІ - Засоби масової інформації	ТОВ - Товариство з обмеженою відповідальністю
ЗНО – Зовнішнє незалежне оцінювання	ТПВ – Тверді побутові відходи
ЗУ – Закон України	ЦНАП – Центр надання адміністративних послуг
кВ - Кіловольт	ФГ – Фермерське господарства
кВт - Кіловат	ФОП - Фізична особа – підприємець
КМУ - Кабінет Міністрів України	
КП - Комунальне підприємство	
КУ - Комунальна установа	
КУВ – Комітет з управління впровадженням стратегічного плану	
ЛОДА - Луганська обласна державна адміністрація	
МБРР - Міжнародний банк реконструкції та розвитку	
МВт - Мегават	

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО СЕЛИЩНОГО ГОЛОВИ

Дорогі земляки!

Біловодська об'єднана територіальна громада утворена 10 серпня 2017 року в рамках адміністративно-територіальної реформи та Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Процес об'єднання громади не був простим, він супроводжувався різноманітними об'єктивними труднощами та штучними перешкодами, які нам вдалося подолати разом завдяки відповідальній громадській позиції та згуртованості.

Будь-яка громада являє собою складний соціально-економічний механізм. Це одночасно і середовище функціонування, і спосіб життя, і можливості культурного, духовного, фізичного розвитку як окремої особистості, так і спільноти в цілому. Надати повний опис різнопланового та багатовекторного майбутнього розвитку дуже складно, але саме інтерес до майбутнього є головним стимулом до стратегічного планування. Позитивні зміни в громаді не настануть лише внаслідок будь-якого, хай і самого потужного та щирого бажання. Потрібні щоденні цілеспрямовані зусилля та кропітка системна робота у визначеному напрямі.

Дана Стратегія розроблена саме для того, щоб через реалізацією стратегічних завдань досягти поставлених цілей. Ми повинні не просто жити з дня на день, вирішуючи поточні проблеми, але й мати чіткий план розвитку і рухатися згідно з ним. Тільки таким чином ми дамо шанс Біловодській громаді знайти себе на економічній, соціальній та культурній карті країни.

Співпраця органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства з питань регіонального розвитку є дуже

важливою і потрібною, тому процес стратегування проходив за експертної підтримки фахівців Луганського відокремленого підрозділу Центру розвитку місцевого самоврядування, що діє за підтримки Програми «U-LEAD з Європою», Асоціації органів місцевого самоврядування Луганської області та Агенції регіонального розвитку Луганської області.

Підготовка цього важливого документа відбувалась за участю представників всіх адміністративних одиниць, які увійшли до складу Біловодської об'єднаної територіальної громади, депутатів, представників місцевих підприємств, приватних підприємців, громадських активістів, фахівців. Не завжди легко було приймати рішення під час робочих засідань, але ми це зробили, і я вдячний усім, хто брав активну участь у підготовці Стратегії.

Стратегія розвитку громади є живим документом, завдяки якому громада зможе раціонально організувати свою діяльність та стратегічно розподіляти обмежені ресурси, об'єктивно оцінити ресурсний потенціал території та сформувані її інвестиційну привабливість. До цього документу можуть (і повинні) вноситися зміни, щоб максимально скористатися усіма можливостями мінімізації ризиків задля забезпечення подальшого місцевого розвитку. Впевнений, що реалізація цього Стратегічного плану розвитку надасть змогу досягнення нашої єдиної спільної мети, - зробити Біловодську об'єднану громаду взірцево комфортною та безпечною для життя дівчат і хлопців, жінок і чоловіків.

Бажаю всім успіху у командній роботі щодо зміцнення потенціалу нашої громади і забезпечення її подальшого соціально-економічного розвитку.

Селищний голова
Едуард Олейніков

1. ВСТУП

Стратегія розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021 – 2027 роки (далі Стратегія) це документ, що визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку громади.

Протягом 2019 - 2020 років на території Біловодської ОТГ діяла Стратегія розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади до 2023 року, затверджена рішенням сесії Біловодської селищної ради №24/17 від 21.02.2019. За цей час вдалось реалізувати безліч проєктів, передбачених Планом заходів Стратегії, спрямованих на підтримку та розвиток бізнесу, підвищення якості надання житлово-комунальних, медичних, освітніх та соціальних послуг, розширення можливостей для забезпечення культурних потреб та здорового способу життя.

Але триваючі реформи (освітня, медична), зміни в законодавстві у сфері житлово-комунального господарства та містобудування, нові виклики, що постали перед громадою та суттєво впливають на якість життя дівчат та хлопчиків, жінок та чоловіків, спонукали до необхідності підготовки проєкту Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021-2023 роки. Крім того, є необхідність узгодити Стратегію розвитку Біловодської громади із затвердженими Державною Стратегією розвитку на період до 2027 року та Стратегією розвитку Луганської області на 2021-2027 роки.

Метою Стратегії є підвищення рівня життя кожного мешканця громади, з посиленою увагою до дітей, пенсіонерів, людей з інвалідністю, покращення умов перебування на території Біловодської ОТГ гостей, та туристів, поліпшення бізнес - та інвестиційного клімату.

Стратегія розвитку Біловодської ОТГ Луганської області на 2021-2027 роки була розроблена на підставі Закону України «Про стимулювання розвитку регіонів», Закону України «Про засади державної регіональної політики», постанови Кабінету Міністрів України від 11.11 2015 №932 «Про затвердження порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з її реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів», Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогностичних програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.03.2016 року №75, з урахуванням основних положень Державної Стратегії розвитку на період до 2027 року та Стратегії розвитку Луганської області на 2021-2027 роки.

Актуальність розроблення цієї Стратегії зумовлена гострою потребою суспільства у реалізації нового бачення майбутнього розвитку територій через посиленні ролі органів місцевого самоврядування та громадськості у власному стратегічному плануванні, що повної мірою відповідає базовим

принципам децентралізації.

Саме Стратегія розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021-2027 роки має стати основним документом, який визначатиме напрямки подальших дій у сфері реформування економіки та соціальної сфери, розробки і фінансування місцевих цільових та галузевих програм, а також щорічних програм соціально-економічного розвитку Біловодської ОТГ.

2. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОПИС ПРОЦЕСУ РОБОТИ

Стратегія розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади на 2021-2027 роки є документом, що визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку громади, стратегічні та операційні цілі, завдання та шляхи їх реалізації.

Підготовка стратегічного плану відбувалася у відповідності до методології, що розглядає сталість (сталий розвиток) і соціальну інтеграцію як основні принципи місцевого розвитку, - як це викладено в таблиці.

Таблиця 1. Принципи місцевого розвитку

<p>Відповідальне управління навколишнім середовищем та раціональним використанням природних ресурсів</p>	<p>Здорова і справедлива громада</p>
<ul style="list-style-type: none"> • покращення обізнаності щодо обмежених природних ресурсів та небезпеки для середовища проживання • поліпшення середовища проживання, важливі природні ресурси зберігаються для майбутніх поколінь 	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечення різних потреб усіх мешканців з увагою до їх віку, статі, місця проживання та фізичного стану через сприяння особистому благополуччю та соціальній інтеграції • забезпечення рівних можливостей для населення різного віку, статі, місця проживання, фізичного стану та соціально-демографічного статусу
<p>Стала економіка</p>	<p>Практика належного управління</p>
<ul style="list-style-type: none"> • створення сильної, динамічної і сталої економіки, яка забезпечує процвітання • створення рівних економічних можливостей для жінок та чоловіків різного віку, місця проживання та фізичного стану • екологічні втрати компенсують ті, хто їх спричиняє. Ефективне використання ресурсів 	<ul style="list-style-type: none"> • постійне вдосконалення ефективного управління із залученням творчості та енергії громадян

стимулюється

Залучення широкого кола громадян до створення стратегічного плану розвитку ОТГ дозволяє ідентифікувати та знайти прийнятні шляхи усунення проблем громади, забезпечити налагодження діалогу між громадськістю та владою. При цьому однією з основних складових процесу планування є обов'язкова змістовна участь у ньому усіх активних та зацікавлених представників громади, у тому числі жінок, молоді, представників етнічних та релігійних груп, вразливих груп населення. Розроблена таким чином стратегія відображає інтереси усіх громадян, а тому сприймається громадою як «своя». Створений разом з громадою стратегічний план незалежно від особистісних якостей керівників, або політичної ситуації спрямовується на покращення стандартів життя, зміцнення місцевої демократії, виховання суспільно-активних громадян – патріотів своєї громади.

Розпорядженням Біловодського селищного голови від 24.04.2018 року № 80 «Про затвердження Положення та складу робочої групи з розробки Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади» (зі змінами) була сформована Робоча група з підготовки Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади.

Таблиця 2. Учасники Робочої групи з підготовки Стратегії

№ з/п	ПІБ	ПОСАДА
1	Овчаренко Віталій Іванович	Голова робочої групи, заступник селищного голови
2	Тертичний Микола Олексійович	Заступник голови робочої групи, заступник селищного голови
3	Стрига Олексій Павлович	Секретар робочої групи, заступник начальника управління економічного розвитку і торгівлі
4	Гніденко Володимир Олексійович	Заступник селищного голови
5	Кучеров Віктор Анатолійович	Секретар селищної ради
6	Шилобрид Олена Володимирівна	Начальниця управління економічного розвитку і торгівлі виконавчого комітету Біловодської селищної ради
7	Чередниченко Роман Васильович	Депутат Біловодської селищної ради, Генеральний директор КНП «Біловодська багатoproфільна лікарня» (за згодою)
8	Малищенко Зоя Дмитрівна	Головна лікарка КНП «Біловодський центр ПМСД» (за згодою)
9	Верескун Геннадій Якович	Директор КУ «Біловодський районний краєзнавчий музей»
10	Баришенко Ірина Валеріївна	Голова ГО «Євсуг діє», приватний підприємець (за згодою)
11	Лучаков Віталій Васильович	Начальник Біловодського МРВ ГУ ДСНС України в Луганській області (за згодою)
12	Юрченко Олена Іванівна	Директорка Біловодського районного центру зайнятості (за згодою)
13	Іванова Анна Юріївна	Начальниця управління фінансів

		виконавчого комітету Біловодської селищної ради
14	Іванович Роман Петрович	Начальник відділу земельних відносин виконавчого комітету Біловодської селищної ради
15	Серікова Олена Миколаївна	Начальниця служби у справах дітей виконавчого комітету Біловодської селищної ради
16	Іванко Світлана Борисівна	Головна спеціалістка юридичного відділу виконавчого комітету Біловодської селищної ради
17	Мажула Віталій Вікторович	Начальник відділу містобудування, архітектури і житлово-комунального господарства виконавчого комітету Біловодської селищної ради
18	Іванова Наталія Олексіївна	Керівниця центру надання адміністративних послуг, адміністратор виконавчого комітету Біловодської селищної ради
19	Супрун Лариса Михайлівна	Начальниця відділу освіти виконавчого комітету Біловодської селищної ради
20	Горшколепова Валентина Анатоліївна	Начальниця групи по централізованому господарству обслуговування шкіл відділу освіти виконавчого комітету Біловодської селищної ради
21	Джуніч Світлана Олександрівна	Начальниця відділу культури виконавчого комітету Біловодської селищної ради
22	Брус Олена Миколаївна	Головна спеціалістка відділу культури виконавчого комітету Біловодської селищної ради
23	Харьковський В'ячеслав Анатолійович	Депутат Біловодської селищної ради, приватний підприємець (за згодою)
24	Карпов Олександр Іванович	Депутат Біловодської селищної ради, приватний підприємець (за згодою)
25	Мирошник Олег Валентинович	Депутат Біловодської селищної ради, директор КУ «Біловодська дитячо-юнацька спортивна школа Біловодського району Луганської області» (за згодою)
26	Болдар Владислав Анатолійович	Депутат Біловодської селищної ради, приватний підприємець (за згодою)
27	Харченко Крістіна Валеріївна	Депутатка Біловодської селищної ради, фахівчиня з соціальної роботи Біловодського ЦССДМ (за згодою)
28	Мороз Валерій Іванович	В.о. старости Євсузького старостинського округу
29	Ніпрун Юрій Вікторович	В.о. старости Плугатарського старостинського округу
30	Коваль Інна Іванівна	В.о. старости Новолимарівського старостинського округу
31	Циба Володимир Васильович	В.о. старости Новоолександрівського старостинського округу
32	Дьяченко Сергій Данилович	В.о. старости Брусівського

		старостинського округу
33	Ходус Дмитро Петрович	В.о. старости Кононівського старостинського округу
34	Горбуліч Володимир Миколайович	В.о. старости Нижньобараниківського старостинського округу
35	Коваленко Віталій Віталійович	В.о. старости Городищенського старостинського округу
	Москальов Олександр Єфимович	В.о. старости Данилівського старостинського округу
36	Осадчий Василій Валентинович	В.о. старости Семикозівського старостинського округу
37	Нехаєнко Олег Юрійович	В.о. старости Шуліківського старостинського округу
38	Бабічев Михайло Васильович	В.о. старости Литвинівського старостинського округу

Практична підготовка стратегічного плану розпочалася у квітні 2020 року та тривала по серпень 2020 року. За цей час було проведено 3 засідання відповідної робочої групи та наприкінці вересня 2020 року здійснено належне громадське обговорення сформованого проєкту Стратегії.

Усі засідання робочої групи проводилися у відкритому режимі, тому усі бажаючі мали можливість брати участь в розробці Стратегічного плану.

Базою для розробки Стратегії розвитку Біловодської ОТГ на 2021-2027 роки стала Стратегія розвитку Біловодської ОТГ до 2023 року, методичне забезпечення, експертний аналіз та консультаційний супровід розробки якої було забезпечено спеціалістами і експертами Луганського відокремленого підрозділу Центру розвитку місцевого самоврядування, Асоціації органів місцевого самоврядування Луганської області та Агенції регіонального розвитку Луганської області.

До роботи також залучались вузькоспеціалізовані фахівці, представники Луганського регіонального відділення Асоціації міст України, українсько-швейцарського проєкту DESPRO, ООН Жінки, Українського жіночого фонду, Бюро гендерних стратегій і бюджетування.

3. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ

3.1. Загальна характеристика Біловодської ОТГ

10 серпня 2017 року шляхом добровільного об'єднання Біловодської селищної ради та 13 сільських рад була утворена Біловодська об'єднана територіальна громада. Центром громади є селище Біловодськ.

Таблиця 3. Населені пункти Біловодської ОТГ та їх характеристики

Порядковий номер	Найменування населених пунктів, що входять до складу Біловодської ОТГ, із зазначенням адміністративного статусу	Чисельність населення станом на 1 січня 2020 р.			Відстань до адміністративного центру Біловодської ОТГ, кілометрів
		Разом	чоловіки	жінки	
1.	селище Біловодськ (адміністративний центр)	8381	4168	4213	0
2.	село Бараниківка	1098	548	550	19
3.	село Брусівка	476	231	245	23
4.	село Вітрогон	8	5	3	18
5.	село Гармашівка	234	119	115	18
6.	село Гончарове	3	1	2	17
7.	село Городище	1342	679	663	20
8.	село Городнє	238	113	125	6
9.	село Данилівка	908	447	461	11
10.	село Євсуг	1138	516	622	21
11.	село Зелеківка	618	311	307	23
12.	село Кононівка	320	155	165	15
13.	село Копані	66	36	30	18
14.	село Крейдяне	108	52	56	14
15.	село Лимарівка	276	133	143	18
16.	село Литвинівка	790	400	390	19
17.	село Нижньобараниківка	401	196	205	27
18.	село Новодеркул	889	452	437	9
19.	село Новолимарівка	743	361	382	10
20.	село Новоолександрівка	836	409	427	28
21.	село Новоспасівка	89	44	45	20
22.	село Ноздрівка	15	7	8	21
23.	село Парневе	380	192	188	15
24.	село Первомайськ	161	79	82	15
25.	село Плугатар	530	261	269	20
26.	село Привільне	94	43	51	16
27.	село Роздолля	0	0	0	23

28.	село Семикозівка	1688	848	840	4
29.	село Степове	226	110	116	35
30.	село Тернове	33	15	18	41
31.	село Трет'яківка	510	254	256	13
32.	село Узлісся	29	14	15	16
33.	село Шуліківка	320	173	147	14

Біловодська ОТГ розташована в північно-східній частині Луганської області на відстані 92 км від обласного центру і на відстані 56 км від найближчої залізничної станції Старобільськ. Біловодська ОТГ – одна з небагатьох громад в Україні та єдина громада в Луганській області, яка була утворена в межах всього району. До складу громади входить 1 селище та 32 сільські населені пункти.

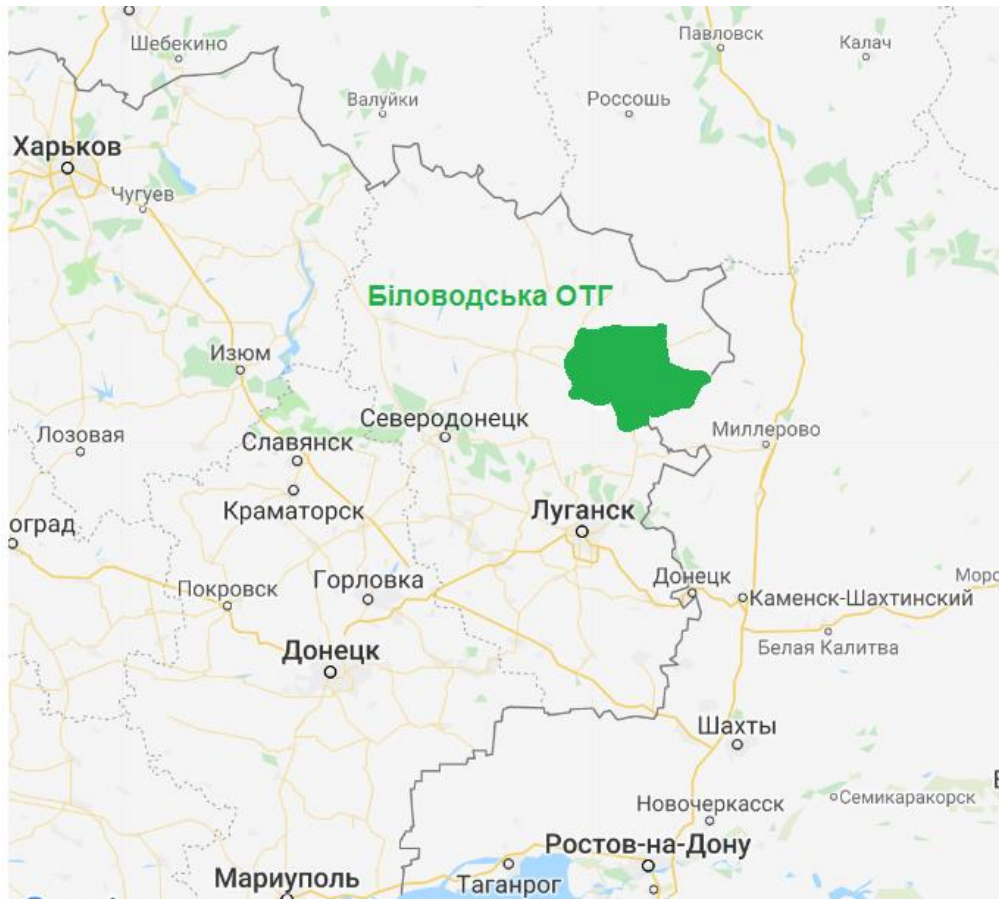

Рис. 1. Мапа Біловодської об'єднаної територіальної громади

Біловодська ОТГ – одна з найбільших громад за площею. Займає територію в 1597 кв.км.

На півночі громада межує з Марківським районом, на північному сході - з Міловським районом, на сході - з Ростовською областю Російської Федерації, на півдні – зі Станично-Луганським районом, на південному заході – з Новоайдарським районом, на заході – зі Старобільським районом.

Загальна протяжність території з півночі на південь – 62,5 км, зі сходу на захід – 42,5 км. Довжина державного кордону – 46,4 км.

Територію громади перетинають автошляхи загальнодержавного значення Чугуїв – Мілове та обласного значення Широкий – Марківка.

З набуттям повноважень об'єднаної територіальної громади були здійснені заходи щодо прийняття у комунальну власність та на баланс Біловодської селищної об'єднаної територіальної громади всіх бюджетних установ та майна спільної власності територіальних громад селища та сіл Біловодського району Луганської області, організовано роботу закладів освіти, охорони здоров'я, культури, спорту, врегульовано механізм отримання жителями громади соціальних послуг та забезпечення соціального обслуговування.

3.2. Інформація про орган місцевого самоврядування

До Біловодської селищної об'єднаної територіальної громади обрано 26 депутатів, з них 5 жінок та 21 чоловік.

До складу виконавчого комітету Біловодської селищної ради входять 18 осіб: селищний голова, три заступники селищного голови, секретар селищної ради, керуючий справами виконавчого комітету селищної ради, 12 виконуючих обов'язки старост.

3.3. Природно-ресурсний потенціал, кліматичні умови

Біловодська громада розташована в Північному Степу України у відрогів Донецького кряжу. Основний ландшафт – хвиляста рівнина.

До найважливіших природних ресурсів Біловодщини належать земельні, лісові, водні, мінерально-сировинні. Значним є природний рекреаційний потенціал громади.

Загальна площа земель Біловодської об'єднаної територіальної громади становить 159,7 тис. га, у тому числі:

- землі сільськогосподарського призначення – 138,3 тис. га, у тому числі сільськогосподарські угіддя – 135,3 тис. га;
- землі лісогосподарського призначення – 13,9 тис. га;
- землі житлової забудови – 0,6 тис. га;
- землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення – 0,6 тис. га;
- землі водного фонду – 0,7 тис. га.
- інші землі – 5,6 тис. га.

Основне природне багатство – родючі чорноземи, які займають біля 60% території громади. Застосування правильної агротехніки дозволяє одержувати доволі високі врожаї сільськогосподарських культур.

Понад 8,7 % території громади (близько 14 тис. га) займають ліси та інші лісовкриті площі.

Озера, ріки, стави займають 0,4 % загальної площі громади. По території громади протікає річка Деркул довжиною 64,7 км, яка впадає в Сіверський Донець. Водяться малоцінні види прісноводних риб. Є чотири водосховища площею 248,7 га.

Надра Біловодської громади характеризуються, в основному, наявністю мінеральної сировини для виробництва будівельних матеріалів (пісок, глина, крейда, хрящ та гравій), а також значними ресурсами підземних прісних і мінеральних вод.

Є джерело мінеральних вод хлоридного кальцієво-натрієвого змішаного складу. Якість води засвідчено паспортом, виданим Українським науково-дослідним інститутом медичної реабілітації та курортології м. Одеса. З 1997 року джерело внесено Українським державним центром стандартизації до Державного стандарту.

Флора та фауна характерна для відкритих степових регіонів. На території водяться лосі, косулі, дикі кабани, лисиці, вовки, зайці, куниці. Відома Біловодщина червонокнижними байбаком європейським, який практично зник з лісостепової зони, а також півонією вузьколисною, яку в народі прозвали «воронцем».

Природно-заповідний фонд Біловодської ОТГ включає 3 об'єкти загальнодержавного значення та 10 об'єктів місцевого значення загальною площею 22343,2 га, що становить 13,99 % території громади та є найбільшою площею заповідності в Луганській області.

Громада характеризується в цілому помірно-континентальним кліматом, з жарким сухим літом, і порівняно теплою малосніжною з відлигами зимою. Максимальні температури спостерігаються в липні – більше 40 °С. Мінімальні температури – в січні і досягають мінус 39 °С. Середньорічна температура - 9,7 °С. Середньорічна кількість опадів – 567 мм. Територія громади відноситься до зони ризикованого землеробства.

3.4. Демографічна ситуація, ринок праці

Станом на 01.01.2020 чисельність наявного населення Біловодської ОТГ становила 22,9 тис. осіб, з яких:

- 8,4 тис. осіб (жінок - 4,2 тис. осіб, чоловіків - 4,2 тис. осіб) мешкають у селищі Біловодськ, що складає 37 % від загальної чисельності населення громади;

- 14,5 тис. осіб (жінок - 7,3 тис. осіб, чоловіків - 7,2 тис. осіб), або 63% від загального населення громади, мешкає у сільській місцевості.

Щільність населення складає 14 осіб на 1 кв. кілометр при середньообласному показнику 80 осіб.

Чисельність населення упродовж останніх років постійно зменшується. За період з 2010 року по 2020 роки показник скоротився на 8 % (на 2 тис. осіб). Середньорічний темп зменшення чисельності за цей період становить 200 осіб.

Народжуваність не забезпечує простого відтворення населення. У 2019 році показник народжуваності склав 11,71 на 1 тис. осіб, показник загальної смертності – 27,9 на 1 тис. населення, показник від'ємності природного руху –16,19 на 1 тис. населення.

Низький рівень народжуваності разом з високою смертністю підсилюють негативні зміни у віковій структурі населення. Для громади

характерне зменшення питомої ваги громадян у віці молодшому за працездатний при стійкому зростанні питомої ваги старшого покоління. Вікова структура населення Біловодської ОТГ:

- діти віком від 0 до 17 років – 5419 осіб;
- населення працездатного віку – 12 229 осіб;
- населення старше працездатного віку – 5 300 осіб.

Статевий склад населення характеризується перевагою чисельності жінок над чоловіками. Кількість чоловіків складає 11,4 тис. осіб (49 %), жінок – 11,5 тис. осіб (51 %). На кожну тисячу жінок припадає 974 чоловіків. Кількість жінок збільшується у старшому віці, тому що гендерний розрив у очікуваній тривалості жінок і чоловіків в Україні складає близько 10 років.

За національним складом Біловодська громада представлена українцями (86 % від загальної чисельності населення), росіянами (6 %), поляками (2 %), білорусами (2 %), іншими національностями (4 %).

У зв'язку з проведенням операції об'єднаних сил (до того - антитерористичної операції), загальної напруженої суспільно-політичної ситуації в країні, відбувається міграційний відтік працездатного населення з Біловодської ОТГ. Чисельність внутрішньо переміщених осіб з невідконтрольної українській владі території поступово зменшується. Станом на 01.01.2020 чисельність зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб склала 38 тис. осіб.

Негативні тенденції щодо зменшення чисельності населення, погіршення його віково-статевої структури позначилися на формуванні демографічної основи трудових ресурсів та структурі зайнятості населення.

Чисельність людей, зайнятих економічною діяльністю, склала близько 9,5 тис. осіб. Найбільша частка зайнятого населення приходить на сільське господарство – 36 % від загальної кількості зайнятого населення.

Таблиця 4. Порівняння громади, області

Регіон	Площа, кв. км	Площа у % до загальної площі/ району/ області	Населення, тис. осіб	Населення у % до загального населення/ району/ області	Щільність населення на 1 кв. км, осіб
Біловодська ОТГ	1597	100,0	22,9	100,0	14
Луганська область	26683	6	2135,9	1,1	80

3.5. Інфраструктура та комунікації

Житлово-комунальна інфраструктура

Житловий фонд Біловодської ОТГ налічує 48 багатоквартирних будинки комунальній власності загальною площею 41,34 тис.м² (у тому числі

4 ОСББ (4 будинки) загальною площею 4,3 тис.м²), 70 багатоквартирних житлових будинків державної власності, 8265 будинків приватного сектору. Загальна площа житла становить 562,88 тис. кв. м. У селищі Біловодськ знаходиться 53 % житлових будинків.

Всі житлові будинки громади знаходяться на індивідуальному опаленні.

Послуги по експлуатації і ремонту зовнішніх мереж водопостачання та водовідведення надає «Біловодське ремонтно-експлуатаційне підприємство». В управлінні підприємства знаходяться 8 артезіанських свердловин (з них 1 резервна, 2 законсервованих 5 в роботі), 4 каналізаційних насосних станції, водопровідні мережі протяжністю 22,1 км, каналізаційні колектори протяжністю 23,4 км та очисні споруди. Фізичний знос мереж – 65 %. На території старостинських округів знаходиться 30 свердловин і водопровідні мережі протяжністю 148,7 км.

Постачання електроенергії здійснюється Біловодським РЕМ ТОВ ЛЕО.

Постачання газу здійснюється Марківкаміжрайгазом.

Наданням житлово-побутових послуг займається «Біловодське ремонтно-експлуатаційне підприємство».

Розпочато роботи з освітлення вулиць по всім населеним пунктам громади.

Транспортна система

Транспортна інфраструктура громади представлена тільки одним видом транспорту – автомобільним. Відсутність авіаційного та віддаленість залізничного транспорту негативно позначається на зв'язках громади з іншими територіями області, України та зарубіжжя.

Загальна протяжність автомобільних доріг громад становить 346,01 км, у тому числі 82,01 км - дороги комунальної форми власності.

За типом покриття 60 % автомобільних доріг – асфальтобетонні, 40 % - ґрунтового покриття.

Експлуатаційне утримання доріг здійснює філія «Біловодський райавтодор» ДП «Луганський облавтодор».

Стан розвитку дорожнього господарства громади на сьогоднішній день зумовлений недостатнім фінансуванням дорожньо-ремонтних робіт відповідно до нормативних потреб і стандартів з безпеки дорожнього руху. Не дотримуються міжремонтні терміни експлуатації доріг, що прискорює їх руйнування, збільшує витрати на утримання, знижує рівень безпеки руху та швидкісного режиму на дорогах. Різке погіршення стану автомобільних доріг впродовж останніх років також пов'язане з пересуванням важкої техніки територією громади.

Побутова інфраструктура

Сфера внутрішньої торгівлі, ресторанного господарства та надання

побутових послуг є важливою складовою внутрішнього ринку і відіграє значну роль, як у формуванні загальноекономічного потенціалу громади, так і у забезпеченні потреб населення у товарах та послугах.

В цій галузі працює 309 підприємств, з них:

- 237 об'єктів торгівлі загальною площею 11626.2 кв. м.;
- 31 підприємство ресторанного господарства із загальною кількістю 1449 посадкових місць;
- 41 підприємство побутового обслуговування.

Соціальна інфраструктура

Система охорони здоров'я громади представлена КНП «Біловодська багатопрофільна лікарня» зі стаціонаром на 143 ліжка і поліклінічним відділенням, та КНП «Біловодський центр первинної медико-санітарної допомоги», до складу якого входять Біловодська лікарська амбулаторія загальної практики - сімейної медицини, 6 сільських лікарських амбулаторій, 12 фельдшерських пунктів.

В системі освіти працює 8 закладів дошкільної освіти і 6 дошкільних підрозділів в закладах загальної середньої освіти, 11 закладів загальної середньої освіти, серед яких 1 гімназія, 1 опорний заклад з 2 філіями, 2 заклади позашкільної освіти (Біловодський районний центр дитячої та юнацької творчості, Біловодська дитячо-юнацька спортивна школа).

Різними формами дошкільної освіти охоплено 580 дітей, з них 525 дітей відвідують ЗДО з повним режимом перебування, 23 – з короткотривалим, 32 дітей охоплено соціально – педагогічним патронатом.

У закладах загальної середньої освіти навчається 1964 учні, з них 102 дитини ВПО, 1109 дитини пільгових категорій. 11 дітей з особливими освітніми потребами навчаються в інклюзивних класах, які відкрито в Біловодському опорному закладі загальної середньої освіти та в Литвинівському закладі загальної середньої освіти I-III ступенів.

Мережа культурно-дозвіллевих і просвітницьких закладів громади налічує 24 клубних заклади, 19 бібліотек, об'єднаних в централізовану бібліотечну систему, районний краєзнавчий музей, дитячу школу мистецтв та парк культури і відпочинку.

В громаді налічується 104 об'єкти спортивної інфраструктури, з яких 96 є діючими (придатні до використання): 1 стадіон (з 4 волейбольними майданчиками), 1 майданчик з тренажерним обладнанням Біловодського районного центру «Спорт для всіх», 17 футбольних полів, 18 спортивних залів загальноосвітніх навчальних закладів, Біловодського професійного аграрного ліцею, Біловодської ДЮСШ та зал важкої атлетики СДЮШОР «Колос», 3 приміщення для фізкультурно-оздоровчої роботи, 53 спортивних майданчика. На території громади діє Біловодська дитячо-юнацька спортивна школа, Біловодська спортивна дитячо-юнацька школа олімпійського резерву, районна організація ВФСТ «Колос», районна федерація футболу та КЗ БРЦ «Спорт для всіх».

До занять фізичною культурою та спортом в цілому залучено понад 2 тис. осіб. Пріоритетними видами спорту є важка атлетика, волейбол, пауерліфтинг, греко-римська боротьба, шахи та шашки, футбол.

Соціальний захист населення на території Біловодської ОТГ забезпечує відділ соціального захисту населення (реалізує державну соціальну політику, а саме забезпечує виплати призначених державних соціальних допомог, компенсаційних виплат, пільг та субсидій), Центр соціальної служби сім'ї, дітей та молоді (веде соціальний супровід сімей, які опинились в складних життєвих обставинах), територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) (за потреби надає соціальні послуги пенсіонерам, непрацездатним громадянам, особам з інвалідністю), служба у справах дітей (забезпечує соціально-правовий захист прав дітей).

3.6. Економіка та бізнес

Промисловість

Промисловість на території Біловодської ОТГ представлена одним підприємством – ПрАТ “Біловодський маслоробний завод”, на якому працює 196 осіб.

Підприємство є одним з лідерів харчової промисловості Луганської області. Спеціалізується на виробництві масла вершкового, кисломолочної продукції, сиру, бринзи. Асортимент вироблюваної продукції складається з 58 найменувань.

Виробничі потужності дозволяють переробляти до 180 тон молока на добу. Закупівля молока здійснюється шляхом авансування здатчиків за зверненнями. Продукція підприємства широко відома не тільки в Луганській області, але й далеко за її межами: Донецькій області, західній Україні, Криму, м. Київ. З початком збройного конфлікту відбулося порушення торгівельних прямих зв'язків з великими центрами реалізації продукції (супермаркети) та торгівельними підприємствами міст, що знаходяться на непідконтрольній території. Впродовж останніх років підприємство займалось пошуком нових ринків збуту вироблюваної продукції. Обсяг реалізації промислової продукції за підсумками 2019 року склав 138 млн грн, що на 14 % більше, в порівнянні з 2018 роком.

Агропромисловий комплекс

Пріоритетною галуззю Біловодської ОТГ є сільське господарство.

Сільськогосподарську продукцію виробляють 123 підприємства, у тому числі ТОВ (СТОВ, ВАТ, ПрАТ) – 19, фермерських господарств – 86, державних кінних заводів – 3, ДПСП – 1, інші господарства (ПАФ, ПП, ПрАТ, кооперативи, сільськогосподарські науково-дослідницькі та навчальні заклади) – 14, а також підсобні господарства населення.

Провідними сільськогосподарськими підприємствами громади є: ПрАТ

СВФ «Агротон» - 12,7 тис. га сільськогосподарських угідь, ТОВ АФ «Деметра С» - 3,5 тис. га, ПАФ «Плугатар» - 2,8 тис. га, МПП «Агро» - 2,7 тис. га, Ф/Г «Зеликівське» - 2,3 тис. га, ТОВ «Племінний завод «Біловодський» - 2,2 тис. га, ТОВ СП «Нібулон» - 1,3 тис. га.

Площа сільськогосподарських угідь громади становить 135,3 тис. га, з них 93,8 тис. га ріллі, 4,2 тис. га сіножатей, 34,0 тис. га пасовищ, 0,8 тис. га багаторічних насаджень, 2,4 тис. га перелогів.

Підприємства спеціалізуються на виробництві зернових культур, соняшнику, а також розведенні великої рогатої худоби і свиней. При цьому в громаді відсутні (крім переробки молока) підприємства з переробки виробленої сільськогосподарської продукції.

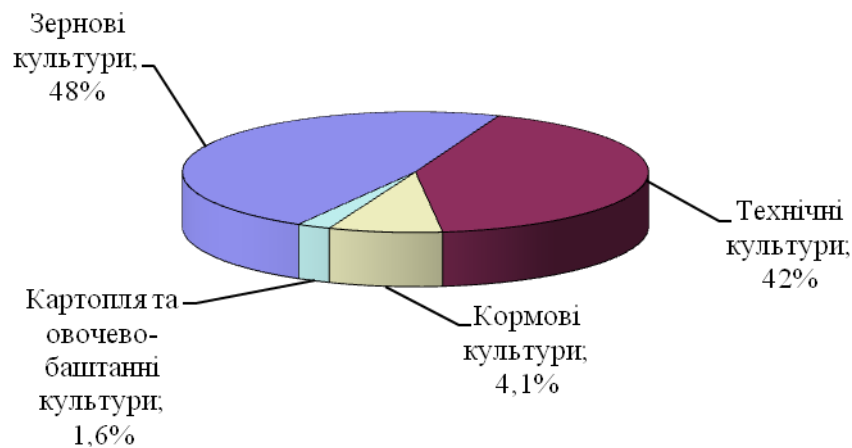

Рис.2. Структура посівних площ Біловодської ОТГ

Значна частина населення, яка проживає у сільській місцевості, через переважання у нинішній структурі сільськогосподарського виробництва рослинництва та відсутності переробки сільськогосподарської продукції, позбавлена можливостей для працевлаштування, що призводить до подальшої деградації сільських територій, погіршення демографічної ситуації та зменшення тривалості життя сільського населення.

Розвиток підприємництва

На кінець 2019 року в Біловодській ОТГ кількість суб'єктів підприємництва становила 779 одиниць, у тому числі:

- середніх підприємств - 10;
- малих підприємств - 96;
- діючих фермерських господарств - 98;
- фізичних осіб-підприємців - 575.

З метою створення сприятливих умов для реалізації фізичними та юридичними особами їх конституційних прав, свобод та законних інтересів в Біловодській ОТГ працює Центр надання адміністративних послуг, де за принципом «єдиного вікна» надається 150 адміністративних послуг, з яких 70 - це послуги територіальних органів центральних органів виконавчої

влади.

3.7. Екологічна ситуація

Довкілля Біловодської громади відрізняється від інших територій області порівняно слабким розвитком промисловості, тому екологічне навантаження на навколишнє природне середовище незначне, що позитивно впливає на чистоту атмосферного повітря, підземні та поверхневі води, стан земель.

Проте проблеми регіонального масштабу все одно залишаються.

Гострою проблемою Біловодської ОТГ є підтоплення. Гідрологічна мережа території включає 6 річок (Деркул, Євсуг, Комишна, Дубівець, Бішкінь, Журавка), які належать до басейну Сіверського Донця. Річки рівнинні, переважно снігового та дощового живлення, з весняною повінню. На території ОТГ підтоплюється 15 населених пунктів загальною площею 3250 га. У 2012 році проведено I етап робіт по захисту земель центральної частини селища від підтоплення. В зв'язку з припиненням фінансування, дані роботи не завершено і це створює небезпеку підтоплення господарських дворів мешканців значної частини громади та становить реальну загрозу щодо руйнування житлових будинків. Ситуація погіршується тим, що зсуви поверхні землі призводять до розривів комунікаційних систем водопостачання і водовідведення.

Також вирішення потребує питання розчищення та відновлення гідрологічного режиму і санітарного стану русла р. Деркул та її притоків.

Для видалення твердих побутових відходів в громаді з 2007 року використовується полігон площею 7 га потужністю 192 тис. м³. Проєктом передбачено його використання упродовж 20 років. Середньорічний обсяг видалення ТПВ складає 3024 м³. На даний час на полігоні знаходиться близько 22,3 тис. м³ відходів. Через невідповідність санітарно-технічного стану полігону ТПВ вимогам нормативної документації необхідно здійснити його реконструкцію, використовуючі новітні технології, для створення умов ефективного управління твердими побутовими відходами на території громади.

4. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ

4.1. Сценарії розвитку Біловодської громади

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору оскільки дозволяє з єдиних позицій вирішувати завдання багатоваріантності розвитку громади

Сценарій – деяка послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови, або фактори, можуть бути як зовнішні, так і внутрішні.

Іншими словами, в основі кожного сценарію повинні бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу.

Основними сценаріями розвитку є: інерційний (песимістичний) та модернізаційний (оптимістичний).

Інерційний сценарій розвитку

Інерційний (песимістичний) сценарій місцевого розвитку формується за комплексу припущень, що тривалий у часі (горизонти планування) баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним, тобто послідовність станів системи змінюється за інерцією: **громада рухається по інерції, суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку.**

Базові припущення інерційного сценарію - національний рівень:

1. Військовий конфлікт на Сході України заморожується.
2. Зростають видатки Бюджету на утримання армії та ВПК.
3. Можливості самоврядування обмежуються національною політикою (зміна ЗУ «Про державний бюджет» тощо).
4. Рівень корупції в країні зменшується незначно – замість реальних реформ спостерігаємо їх імітацію.
5. ВВП країни продовжує повільне зростання на межі 3-4%, що не дає змоги подолати руйнівні наслідки дворазового скорочення ВВП протягом 2014-2015 років.
6. Гривня підтримується виключно міжнародними кредитами та, відповідно, інтервенціями НБУ на валютному ринку.
7. Інвестиційна привабливість України залишається низькою, рівень залучення інвестицій не зростає.
8. Податковий тиск на підприємців залишається високий, в тіні продовжує залишатися більше 50% малого і середнього бізнесу.
9. Державні інвестиції у розвиток інфраструктури (дороги, колії, транспортна інфраструктура) забезпечують лише 10-15% необхідних обсягів.

10. Доходи населення не зростають.
11. В умовах суттєвої корекції тарифів на газ підвищується вірогідність збільшення рівня не платежів населення, що призводить до поглиблення кризи в ЖКГ.

Базові припущення інерційного сценарію – місцевий рівень:

1. Ідентичність громади на стадії формування, впізнаваність в Україні поки що незначна.
2. Структура економіки громади лишається незмінною.
3. Інвестиційний та підприємницький клімат у громаді залишаються на тому ж рівні.
4. Рівень купівельної спроможності населення постійно знижується.
5. Рівень реальної бюджетної забезпеченості громади дещо покращується внаслідок створення ОТГ.
6. Невідповідність ринку праці наявним вакансіям в ОТГ, що призводить до високого рівня безробіття.
7. Подальше загострення демографічної ситуації, скорочення чисельності населення.
8. Громада не в змозі використати туристичний потенціал, а тому кількість туристів вкрай низька.

Результат інерційного сценарію:

- Демографічна ситуація на найближчі роки залишається без змін, погіршуючись в сільських територіях громади, при цьому вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння», що, відповідно, призводить до зростання навантаження на працездатне населення.

- Промисловий потенціал Біловодської громади повільно скорочується без відчутних інвестицій в модернізацію підприємств та підвищення рівня технологічності (переведення на 5-6 технологічні уклади), що відбивається на рівні доходів населення громади.

- Внаслідок скорочення робочих місць в реальному секторі більшість населення живе за рахунок торгівлі, послуг, бюджетних, пенсійних та соціальних виплат, відбувається міграція кваліфікованої робочої сили за межі громади.

- Сільські території продовжують занепадати через відсутність місць праці та реальних джерел доходів сільського населення.

- Зростання сільського господарства, що намітилось в останні роки не приносить економічного ефекту з огляду на відсутність переробної галузі, що при відсутності інвестицій, приводить сільське господарство в низькодохідну галузь.

- Несприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади не сприяють зниженню рівня тінізації економіки. Реальний сектор економіки повільно скорочується.

- Внаслідок зростання доходів бюджету після об'єднання дещо покращуються окремі об'єкти інженерно-комунальної інфраструктури громади, однак розпорошення коштів по населених пунктах території не дозволяє створити кумулятивного ефекту: модернізація інфраструктури розтягується на довгі роки.

Модернізаційний сценарій розвитку

Модернізаційний (оптимістичний) сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші зовнішні (національні та регіональні) та внутрішні (ті, які громада здатна створити самостійно) фактори впливу: **громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни.**

Базові припущення модернізаційного сценарію – національний та регіональний рівень:

1. Військове протистояння на Сході України припиняється.
2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ стабілізуються.
3. Рішуче впроваджуються системні реформи: судова, податкова, децентралізація та ін.
4. ВВП країни активно зростає (5-7%).
5. Гривня стабільна.
6. Інвестиційна привабливість країни покращується.
7. Податкова реформа виводить бізнес із «тіні».
8. Соціальна політика держави мінімізує ризики росту неплатежів внаслідок зростання тарифів на комунальні послуги.
9. Ефективно працює ДФРР.
10. Регіон активно впроваджує Стратегію розвитку.
11. Завдяки медичній реформі підвищиться рівень надання медичних послуг.
12. Продовження євроінтеграційних процесів сприятиме зростанню зацікавленості інвесторів до України.
13. Мережа навчальних закладів регіону забезпечує пропозицію робочої сили відповідно до потреб місцевого ринку праці.

Базові припущення модернізаційного сценарію – місцевий рівень:

1. Громада формує власну ідентичність («візерунок») та «якірні точки» розвитку території.
2. Сформовані базові планувальні документи громади: стратегія, зонування земель громади, схему планування громади, інвестиційний паспорт громади.
3. У громаді покращується підприємницький та інвестиційний клімат – громада стає привабливою для інвесторів.

4. Створюються привабливі інвестиційні пропозиції у сферах глибокої переробки с/г продукції, високотехнологічних виробництв.
5. Внаслідок підвищення заробітної плати суттєво скорочується міграція робочої сили за межі громади.
6. Громада є активним учасником впровадження Стратегії розвитку регіону та, відповідно, реципієнтом Державного Фонду регіонального розвитку.
7. Громада ефективно використовує державні субвенції, за рахунок чого значно покращується інфраструктура забезпечення життєдіяльності ОТГ.
8. Громада ефективно використовує власний туристичний потенціал.

Результат модернізаційного сценарію:

- Громада поступово формує свій новий імідж як інвестиційно привабливої території: технологічний та екологічний. Внаслідок ефективної політики місцевої та регіональної влади громада залучає стратегічних інвесторів у пріоритетні галузі економіки та сільського господарства.
- Існуючі виробництва на території Біловодської ОТГ модернізуються та збільшують обсяги виробництва сільськогосподарської продукції. Місцева продукція користується попитом не лише в середині громади, а далеко за її межами. Громада здійснює інвентаризацію земель та формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуваючи їх на інвестиційні ринки.
- В громаду поступово заходять стратегічні інвестори, зокрема у галузі з високою доданою вартістю, а також у сфери рекреації та туризму.
- Навколо стратегічних інвесторів активізується малий і середній бізнес, заповнюючи логістично-послугову нішу.
- Зростає рівень доходів населення, що пожвавлює внутрішній ринок.
- Рівень захворюваності жителів ОТГ знижується.
- Проекти розвитку в рамках реалізації Стратегії розвитку області активізують економічне життя на сільських територіях, формуючи «якірні точки» економічного зростання, зокрема, це розвиток кооперативного руху, створення неаграрних видів бізнесу тощо.
- Активне залучення державних субвенцій та коштів міжнародних партнерів разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту та покращити стан логістичної інфраструктури громади.

4.2. Стратегічне бачення розвитку Біловодської громади

Біловодська ОТГ до 2027 року - це територія з конкурентоспроможною та інвестиційно-привабливою економікою, багатогалузевим аграрним виробництвом й розвиненою транспортною інфраструктурою, місце комфортного і безпечного проживання здорових освічених та соціально-забезпечених жінок і чоловіків

4.3. SWOT-аналіз Біловодської ОТГ

Таблиця 5. SWOT-аналіз Біловодської громади

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Інституційна сталість об'єднаної громади внаслідок утворення в повних межах колишнього Біловодського району 2. Наявність великої кількості землі, що придатна для обробітки та вирощування сільськогосподарських культур 3. Наявність інвестиційно привабливих водних об'єктів (річка Деркул, в межах громади довжиною 64,7 км та чотири водосховища площею 248,7 га) 4. Наявність мінеральної сировини для виробництва будівельних матеріалів (пісок, глина, крейда, хрящ та гравій) 5. Діюче джерело мінеральних вод хлоридного кальцієво-натрієвого змішаного складу, придатних для оздоровлення та лікування 6. Найбільший в області природно-заповідний фонд громади включає 3 об'єкти загальнодержавного значення та 10 об'єктів місцевого значення загальною площею 22343,2 га 7. Значна кількість суб'єктів підприємництва, у тому числі виробників сільськогосподарської продукції 8. Наявність потужних традицій бджолярництва 9. Наявність підприємства з переробки молока ПрАТ "Біловодський маслоробний завод", потужністю 180 тон сировини на добу 10. Наявність вільних земельних ділянок, площадок, приміщень, комплексів для будівництва (реконструкції), розміщення виробництва та переробки 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутність чинної системи земельного реєстра 2. Незадовільний стан утримання доріг, невідповідність дорожнього покриття сучасним вимогам щодо транспортного навантаження 3. Нерозвиненість структури громадського транспортного сполучення між населеними пунктами громади 4. Відсутність системи забезпечення балансу попиту та пропозиції на місцевому ринку праці. Високий рівень безробіття у громаді 5. Низький рівень побутового та соціально-культурного обслуговування населення громади за межами смт. Біловодськ 6. Високий рівень навантаження на соціальну сферу через наявність ВПО 7. Критичний рівень зносу житлового фонду, мереж водопостачання та водовідведення, відсутність вуличного освітлення в більшості населених пунктів ОТГ 8. Низька ефективність систем управління земельним, водним, рослинним та лісовим господарством 9. Відсутність соціального житла та неможливість забезпечити належними житловими умовами внутрішньо переміщених осіб 10. Низька спроможність бізнесу до об'єднання 11. Відсутність інфраструктури для розвитку туризму 12. Нерозвиненість існуючої системи поводження з твердими побутовими відходами 13. Відсутність системи цивільного захисту та низький рівень забезпечення громадської

<ol style="list-style-type: none"> 11. Функціонування на території громади установ надання вторинної медичної допомоги 12. Наявність потужної сфери надання освітніх послуг (1 професійний аграрний ліцей, 11 загальноосвітніх навчальних закладів, 8 дошкільних навчальних закладів і 6 дошкільних підрозділів в закладах загальної середньої освіти, Біловодський центр дитячої та юнацької творчості і дитячо-юнацька спортивна школа) 13. Сприятливий для життєдіяльності населення стан навколишнього природного середовища 14. Наявність активної громадянської об'єднаності, здатних залучати додаткові ресурси, в т.ч. МТД 15. Жителі громади, як жінки так і чоловіки, мають потенціал для професійного розвитку 	<p>безпеки</p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Відсутність інфраструктури підтримки бізнесу 15. Моноструктура економіки громади за рахунок переважної більшості агропромислового сировинного виробництва 16. Постійна загроза підтоплення більш ніж 15 населених пунктів громади 17. Традиційно низький, в порівнянні з середньообласними показниками, дохід населення 18. Відсутність належних умов життєвого забезпечення осіб з інвалідністю 19. Нерівність у доступі до робочих місць та відсутність заходів щодо сприяння працевлаштуванню жінок та найменш вразливих категорій населення 20. Періодичне виникнення домашнього насильства та насильства за ознакою статі, у тому числі пов'язаного з конфліктом 21. Відсутність ефективної системи виявлення та реагування на випадки домашнього насильства та насильства за ознакою статі
<p>Можливості</p>	<p>Загрози</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Зростання попиту на продовольство на світовому ринку стимулюватиме розвиток АПК 2. Розширення повноважень та ресурсної бази ОМС внаслідок реформи місцевого самоврядування 3. Продовження реформ в Україні сприятиме покращенню бізнес-клімату 4. Подовження дії регіональної Програми з конкурсного відбору проєктів місцевого розвитку 5. Продовження євро інтеграційних процесів сприятиме зростанню зацікавленості інвесторів до України 6. Діяльність в Україні проєктів міжнародної технічної допомоги, які підтримуватимуть об'єднані громади 7. Бюджетна підтримка об'єднаних громад 8. Реалізація прийнятих норм законодавства України щодо стимулювання створення сімейних с/г виробничих кооперативів та фермерських господарств, а також впорядкування земельних відносин в частині оптимізації руху земельних паїв, оформлених держактами 9. Вдосконалення нормативно-правової 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Продовження або замороження військового конфлікту на сході України 2. Зниження рівня ґрунтових вод, що призводить до проблем водопостачання у селах громади 3. Політична нестабільність 4. Позасистемність державної політики в галузі конярства 5. Заборона полювання в зоні ООС/АТО 6. Збереження високого рівня корупції в державі і тіньової занятості 7. Перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів 8. Недостатня сталість енергосистеми регіону з точки зору забезпечення надійності енергопостачання для потужних об'єктів виробничої (невиробничої) сфери 9. Патріархальні соціальні норми та гендерні стереотипи, що впливають на соціально-економічний розвиток громади 10. Збільшення нерівності між жінками та чоловіками

бази, що забезпечує рівні права та можливості жінок і чоловіків, в тому числі в соціально-економічній сфері	
---	--

4.4. SWOT-матриця Біловодської громади

SWOT-матриця дозволяє виявити взаємозв'язки між «внутрішніми» (сильні та слабкі сторони) та «зовнішніми» (можливості та загрози) факторами, які мають стратегічне значення для Біловодської громади. Суцільна лінія символізує сильний взаємозв'язок, пунктирна – слабкий. Саме ці взаємозв'язки дозволяють сформулювати порівняльні переваги, виклики і ризики, які є основою для стратегічного вибору – формулювання стратегічних та операційних цілей розвитку громади на довгострокову перспективу.

Порівняльні переваги

Сильні сторони

- 1.Інституційна сталість об'єднаної громади внаслідок утворення в повних межах колишнього Біловодського району
- 2.Наявність великої кількості землі, що придатна для обробітки та вирощування сільськогосподарських культур
- 3.Наявність інвестиційно привабливих водних об'єктів (річка Деркул, в межах громади довжиною 64,7 км та чотири водосховища площею 248,7 га)
- 4.Наявність мінеральної сировини для виробництва будівельних матеріалів (пісок, глина, крейда, хрящ та гравій)
- 5.Діюче джерело мінеральних вод хлоридного кальцієво-натрієвого змішаного складу, придатних для оздоровлення та лікування
- 6.Найбільший в області природно-заповідний фонд громади включає 3 об'єкти загальнодержавного значення та 10 об'єктів місцевого значення загальною площею 22343,2 га
- 7.Значна кількість суб'єктів підприємства, у тому числі виробників сільськогосподарської продукції
8. Наявність підприємства з переробки молока ПрАТ "Біловодський маслоробний завод", потужністю 180 тон сировини на добу
9. Наявність потужних традицій бжоларництва
- 10.Наявність вільних земельних ділянок, площадок, приміщень, комплексів для будівництва (реконструкції), розміщення виробництва та переробки
11. Функціонування на території громади установ надання вторинної медичної допомоги
- 12.Наявність потужної сфери надання освітніх послуг
- 13.Сприятливий для життєдіяльності населення стан навколишнього середовища
- 14.Наявність активnodіючих громадських об'єднань, здатних залучати додаткові ресурси, в т.ч. МТД.
- 15.Мешканці громади, як жінки так і чоловіки мають потенціал для професійного розвитку

Підтримують

Можливості

- 1.Зростання попиту на продовольство на світовому ринку стимулюватиме розвиток АПК
- 2.Розширення повноважень та ресурсної бази ОМС внаслідок реформи місцевого самоврядування
- 3.Продовження реформ в Україні сприятиме покращенню бізнес-клімату
- 4.Подовження дії регіональної Програми з конкурсного відбору проектів місцевого розвитку
- 5.Продовження євро інтеграційних процесів сприятиме зростанню зацікавленості інвесторів до України
- 6.Діяльність в Україні проектів міжнародної технічної допомоги, які підтримуватимуть об'єднані громади
- 7.Бюджетна підтримка об'єднаних громад
- 8.Реалізація прийнятих норм законодавства України щодо стимулювання створення сімейних с/г виробничих кооперативів та фермерських господарств, а також впорядкування земельних відносин в частині оптимізації руху земель-них паїв, оформлених держактами
9. Вдосконалення нормативно-правової бази, що забезпечує рівні права та можливості жінок і чоловіків, в тому числі в соціально-економічній сфері

Рис. 3. Порівняльні переваги

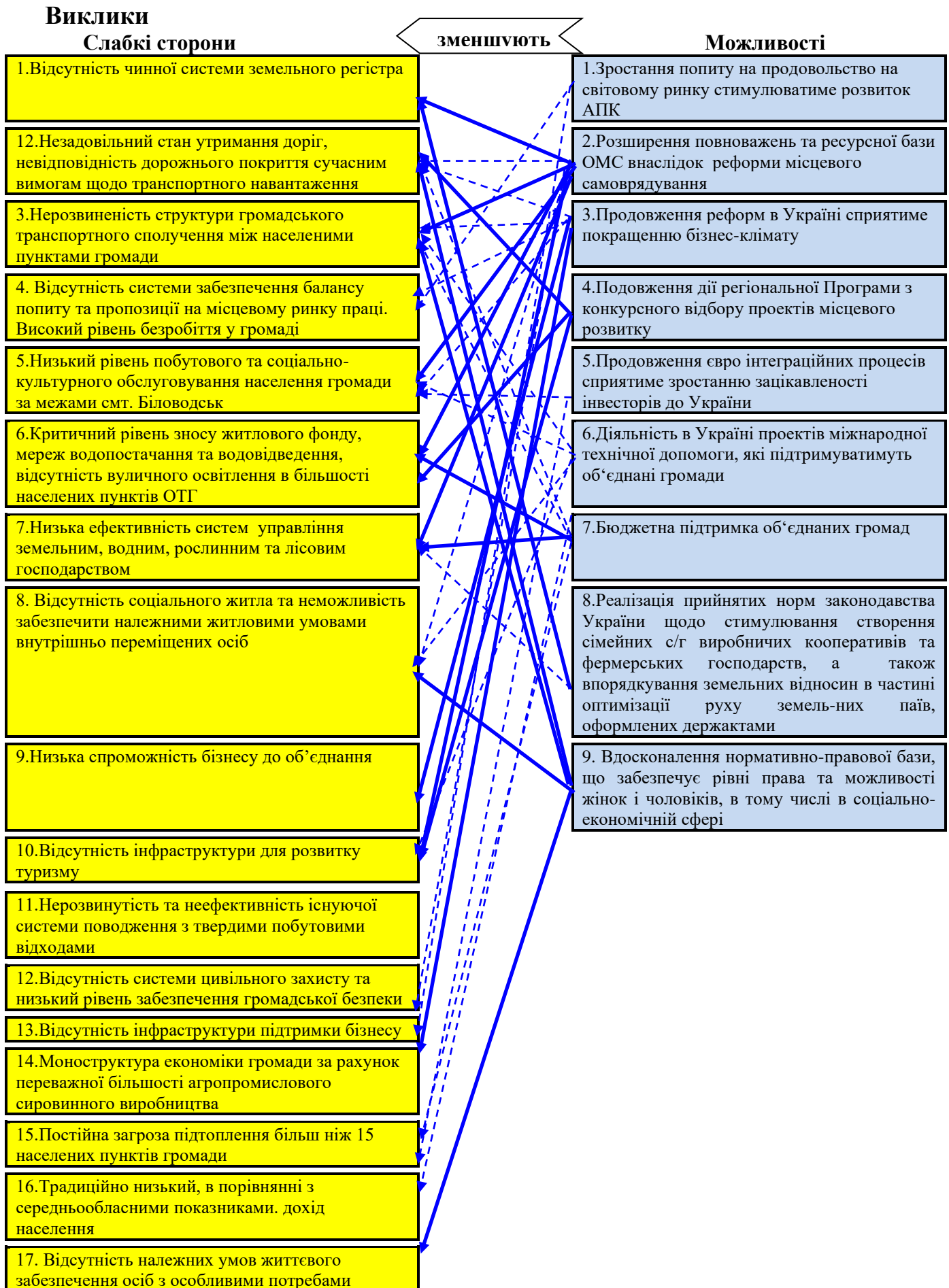

Рис. 4. Виклики

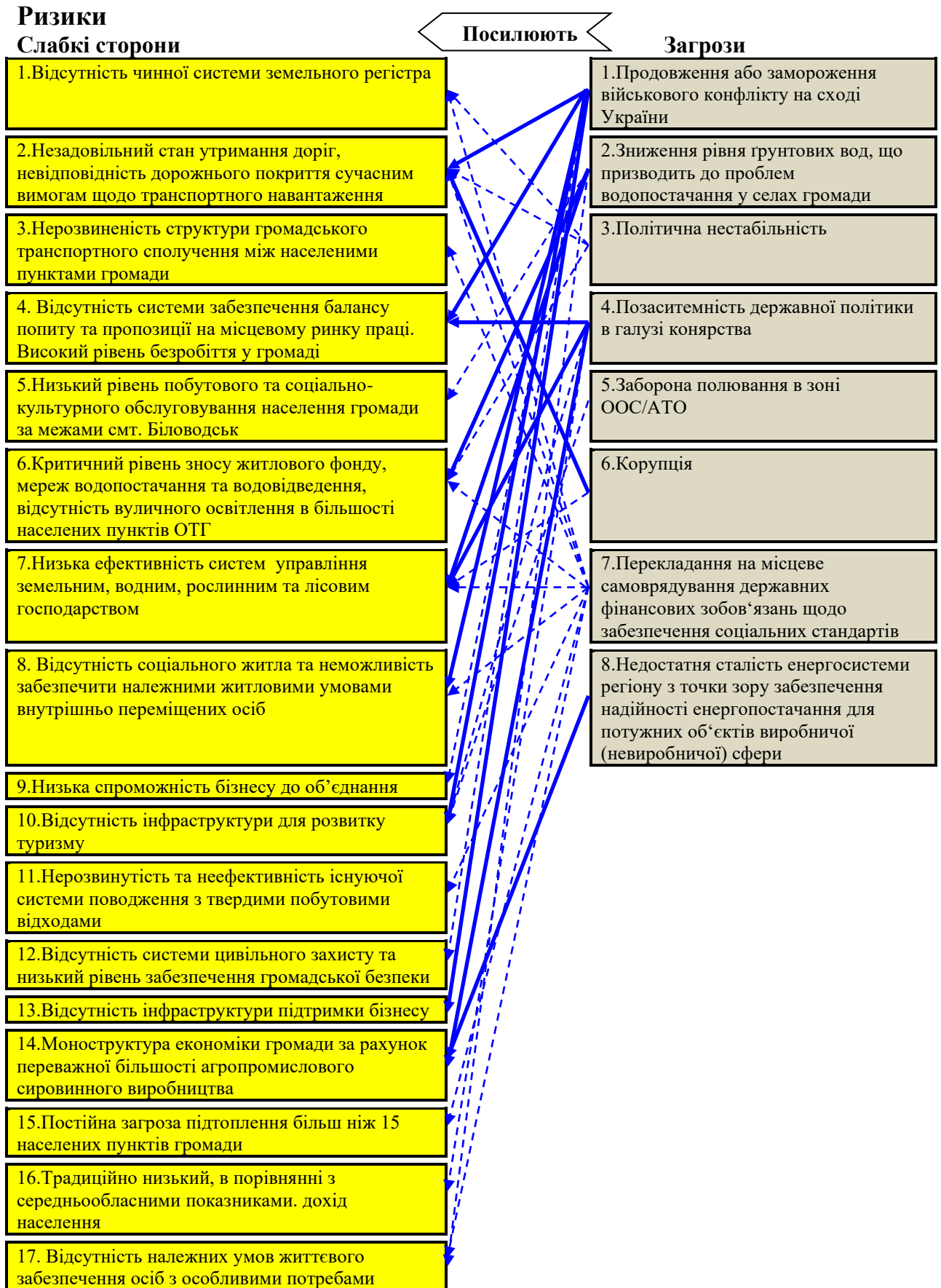

Рис. 5. Ризики

4.5. Порівняльні переваги, виклики і ризики Біловодської громади

Порівняльні переваги

(визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

- Прогнозоване продовження євроінтеграційних процесів та реформ в Україні сприятимуть зростанню зацікавленості інвесторів до України. Такі сильні сторони Біловодської селищної громади, як наявність природних ресурсів, об'єктів, доступних для інвестування, наявність вільних земель несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів, стимулюватимуть підтримку існуючих та створення за рахунок інвесторів нових технологічних підприємств, що призведе до зростання рівня зайнятості та рівня доходів населення, у тому числі жінок та вразливих груп населення;
- Розширення повноважень та ресурсної бази ОМС внаслідок реформи місцевого самоврядування забезпечує розвиток установ сфери освіти та сфери надання соціальної і медичної допомоги, результатом чого є підвищення якості та збільшення відповідного переліку надання послуг населенню з увагою до їх віку, статі фізичного стану та місця проживання;
- Зростання попиту на продовольство на світовому (національному) ринку стимулюватиме розвиток наявних у громаді підприємств виробників та переробників агропродукції.

Виклики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

- Незадовільний стан утримання доріг, невідповідність дорожнього покриття сучасним вимогам щодо транспортного навантаження, критичний рівень зносу житлового фонду, мереж водопостачання та водовідведення, відсутність вуличного освітлення в більшості населених пунктів ОТГ та неефективність існуючої системи поводження з твердими побутовими відходами в середньостроковій перспективі можуть бути частково усунуті завдяки подовження дії регіональної Програми з конкурсного відбору проектів місцевого розвитку, бюджетній підтримці, що надається для об'єднаних громад, фінансових ресурсів з ДФРР;
- Активність громади у залученні ресурсів проектів міжнародної технічної допомоги, які продовжують діяльність у сфері підтримки об'єднаних громад в Україні, можуть сприяти створенню інфраструктури підтримки бізнесу та розвитку туризму, а також приведенню у відповідність сучасним вимогам системи забезпечення громадської безпеки, захисту рівних прав та можливостей;

- Інвестиційна активність та покращання бізнес-клімату може сприяти підвищенню підприємницької активності, в тому числі серед жінок та молоді, згуртованості бізнесу у громаді та розвитку туристичної інфраструктури. Водночас, активне використання державних (пряма бюджетна підтримка та ДФРР), регіональних (Програма з конкурсного відбору проєктів місцевого розвитку), міжнародних ресурсів підвищить рівень побутового та соціально-культурного обслуговування населення громади за межами смт. Біловодськ.

Ризики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

- Продовження або замороження військового конфлікту на сході України унеможливує підвищення рівня іноземних та внутрішніх інвестицій, перешкоджатиме покращенню стану доріг, знижує рівень громадської безпеки та стимулює природне скорочення населення, посилює ризики насильства;

- Недостатня сталість енергосистеми регіону з точки зору забезпечення надійності енергопостачання для потужних об'єктів виробничої (невиробничої) сфери призводить до неможливості ліквідування диспропорцій у структурі економіки громади, де переважну більшість займають підприємства агропромислового сировинного виробництва;

- Перекладання на місцеву владу значного обсягу соціальних зобов'язань поглиблюватиме проблему нестачі коштів на розвиток території громади, у тому числі на покращення транспортного сполучення між населеними пунктами громади, підвищення якості медичних послуг, благоустрою території та підвищення рівня безпеки, особливо в нічний час.

- Позасистемність державної політики в галузі конярства посилює незбалансованість системи забезпечення попиту та пропозиції на місцевому ринку праці та низьку ефективність управління земельним, водним, рослинним і лісовим господарством.

5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Базуючись на результатах соціально-економічного аналізу, SWOT-аналізу та SWOT-матриці, члени робочої групи обрали, як базову, динамічну (конкурентну стратегію), яка передбачає формування конкурентних переваг громади шляхом мінімізації впливу на розвиток слабких сторін за допомогою можливостей, які зараз виникають в нашій країні та у світі. При цьому громада повинна максимально використати свої сильні сторони.

Таким чином були обрані три головні сфери фокусування зусиль з розвитку Біловодської громади:

1. Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій. Оскільки наявні перспективи розвитку малого та середнього бізнесу, в тому числі сільськогосподарської кооперації й переробної промисловості, наявний туристичний потенціал надають широкі можливості для Біловодської громади. Окрім того, процеси трансформації економіки нашої держави підтримують потужний потенціал громади щодо залучення інвестицій, що у свою чергу, створює додаткові перспективи з підвищення економічної спроможності ОТГ.

2. Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором. Об'єкти комунальної власності населених пунктів, які входять до складу Біловодської ОТГ, знаходяться на балансі громади. Зважаючи на незадовільний матеріально-технічний стан переважної частини цих об'єктів, існує нагальна необхідність у їх відтворенні. Зазначені проблеми притаманні об'єктам загального призначення (житлово-комунальне господарство, транспортно-логістична інфраструктура, цивільний захист, громадська безпека тощо). Тому пріоритетним у визначенні плану дій щодо створення комфортного безпечного та доступного життєвого простору громади на період до 2027 року, є реалізація заходів, які задовольняють житлово-комунальні, побутові та безпекові потреби населення ОТГ незалежно від статі, місця проживання, рівня статків та інших соціально-демографічних характеристик.

3. Підвищення якості життя мешканців громади незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик. Низький рівень якості життя людей призводить до негативних соціальних та демографічних наслідків. Для гармонійного розвитку мешканців громади необхідно створити умови для забезпечення рівних прав, гендерної рівності, доступності та якості послуг охорони здоров'я, освіти, культури, соціальних послуг, популяризації здорового способу життя.

Для досягнення стратегічного бачення за кожною стратегічною ціллю були визначені операційні цілі. Розроблення і досягнення цілей формує основу для відповідального, прозорого, підзвітнього, недискримінаційного управління громадою. Стратегічні цілі повинні давати відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти бачення розвитку громади:

Біловодська ОТГ до 2027 року - це територія з конкурентоспроможною та інвестиційно-привабливою економікою, багатогалузевим аграрним виробництвом й розвиненою транспортною інфраструктурою, місце комфортного і безпечного проживання здорових освічених та соціально-забезпечених людей

Рис. 6. Стратегічне бачення, стратегічні та операційні цілі

Операційні цілі, своєю чергою, об'єднують комплекси завдань та визначають конкретніші заходи, що згодом можуть бути реалізовані за допомогою проєктів та програм дій. Завдання – це конкретні дії, які ведуть до реалізації цілей. Вони є підставою втілення стратегії розвитку. Крім того, завдання у сфері стратегічного планування розвитку – це способи вимірювання результатів, які свідчитимуть, чи зробили ми те, що планували зробити. Відповідно до цих засад і були сформульовані запропоновані нижче завдання Стратегічного плану розвитку.

Таблиця 6. Стратегічні, операційні цілі та завдання

Стратегічні цілі	Операційні цілі	Завдання
1. Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій	1.1. Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу і самозайнятості населення, з особливою увагою до жінок та молоді	1.1.1. Створення ефективної системи підтримки бізнесу
		1.1.2. Сприяння розвитку малого та середнього підприємництва, у тому числі несільськогосподарського спрямування
		1.1.3. Сприяння розвитку переробної промисловості
		1.1.4. Сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації
	1.2. Маркетинг території та залучення інвестицій	1.2.1. Розробка просторово-планувальної та містобудівної документації
		1.2.2. Популяризація інвестиційних можливостей громади
		1.2.3. Розробка бренду та маркетингової стратегії громади
	1.3. Розвиток туристичного потенціалу громади	1.3.1. Сприяння розвитку туристичної інфраструктури
		1.3.2. Сприяння розвитку сільського зеленого туризму та мережі зелених садиб
		1.3.3. Сприяння створенню та удосконаленню туристичних маршрутів
		1.3.4. Популяризація історико-культурного надбання, у тому числі шляхом започаткування та підтримки проведення фестивалів і видовищних заходів
	2. Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним	2.1. Розбудова ефективної системи управління громадою та налагодження діалогу з громадськістю
2.1.2. Підтримка самоорганізації і громадської активності мешканців громади та соціальної згуртованості		

вним і безпечним життєвим простором	2.2. Забезпечення надійного функціонування системи надання житлово-комунальних послуг та сприятливих екологічних умов	2.2.1. Покращення інфраструктури водозабезпечення та водовідведення на території громади
		2.2.2. Забезпечення благоустрою та комфортного простору в населених пунктів громади з урахуванням вимог інклюзії
		2.2.3. Створення ефективної комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами
		2.2.4. Створення ефективної системи управління житловим фондом
		2.2.5. Забезпечення енергоефективного управління громадою
		2.2.6. Покращення стану навколишнього природного середовища
	2.3. Покращення транспортно-логістичної інфраструктури та транспортного сполучення з урахуванням вимог інклюзії	2.3.1. Покращення стану автомобільних доріг і тротуарів
		2.3.2. Сприяння покращенню транспортного сполучення між населеними пунктами громади
	2.4. Зміцнення системи запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і забезпечення безпеки в громаді	2.4.1. Сприяння створенню центру безпеки громадян
		2.4.2. Сприяння відновленню та облаштуванню захисних споруд цивільного захисту
2.4.3. Підвищення рівня громадської безпеки, у тому числі на підставі партнерства органів влади, громадськості, поліції, органів ДСНС		
3. Підвищення якості життя мешканців громади незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик	3.1. Підвищення якості надання послуг з охорони здоров'я закладами медичної допомоги з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності	3.1.1. Зміцнення спроможності надання якісних послуг з охорони здоров'я закладами первинної ланки
		3.1.2. Забезпечення надання якісної та своєчасної допомоги медичним закладом другого рівня
	3.2. Підвищення якості послуг мережі освітніх закладів на умовах паритетності та доступності	3.2.1. Створення спроможної мережі освітніх закладів та комфортного і доступного освітнього простору
		3.2.2. Створення умов для навчання та розвитку дітей з особливими освітніми потребами
	3.3. Сприяння покращенню якості послуг у сфері соціального захисту	3.3.1. Покращення соціального обслуговування населення з урахуванням гендерно-орієнтованого підходу та протидія гендерно-зумовленому насильству

	населення з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності	3.3.2. Покращення доступності до інфраструктури та послуг для людей з особливими потребами
	3.4. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, здорового способу життя	3.4.1. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, відпочинку та активного дозвілля мешканців громади
		3.4.2. Розбудова сучасної спортивної інфраструктури, сприяння широкому залучення населення до занять спортом

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАДИ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

Спеціалізацією економіки Біловодської об'єднаної територіальної громади є сільське господарство, в якому зайнято найбільша частка населення в порівнянні із іншими галузями економіки. Частину земель орендують сільськогосподарські підприємства, які використовують сучасну сільськогосподарську техніку і забезпечують робочими місцями населення громади.

На території об'єднаної територіальної громади також розвинені особисті селянські господарства, для яких характерна низька продуктивність, використання ручної праці.

Малий та середній бізнес в громаді експортно неорієнтований та представлений торгівлею та сферою послуг.

Громада володіє значними земельними, природними ресурсами, а також значними ресурсами підземних прісних і мінеральних вод, інфраструктурними об'єктами та вільними земельними ділянками, які можуть бути запропоновані для інвесторів.

З урахуванням поступового потепління українського інвестиційного клімату, у середньостроковій перспективі можна очікувати зростання зацікавленості вітчизняних та іноземних інвесторів до створення нових підприємств у нашій країні. Найбільшу користь від цього процесу зможуть отримати ті громади, які вже у найближчий час докладуть зусиль для належної підготовки інвестиційних об'єктів, забезпечення якісної промоції своїх інвестиційних можливостей, а також максимального спрощення процедур супроводу інвесторів.

Процес об'єднання призвів до необхідності по новому подивитися на забезпечення потреб громади та на нові економічні можливості, якими можуть скористатися підприємства всіх форм власності.

Для подолання перешкод розвитку економіки необхідне вироблення місцевої політики, спрямованої на створенню сприятливого бізнес-середовища. Вироблення та реалізація такої політики можливе лише шляхом об'єднання зусиль влади та підприємців.

Ці та інші можливості були розглянуті членами Робочої групи зі стратегічного планування та знайшли відображення у 3 операційних цілях та 11 завданнях, через які планується досягати зазначені цілі.

Діяльність у межах стратегічної цілі 1 повністю узгоджується зі стратегічною ціллю 1 Стратегії розвитку Луганської області на 2021-2027 роки.

Досягнення стратегічної цілі пропонується через наступну структуру операційних цілей та завдань.

Операційна ціль 1.1. Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу і самозайнятості населення, з особливою увагою до жінок та молоді

Завдання 1.1.1. Створення ефективної системи підтримки бізнесу

На цей час в громаді працюють 575 фізичних осіб-підприємців, 7 приватних підприємств, 6 кооперативів, 19 акціонерних товариств та товариств з обмеженої відповідальністю, 98 фермерських господарств та 8 інших підприємств, що провадять свою діяльність в аграрній галузі. Щорічно здійснюють державну реєстрацію підприємницької діяльності близько 80 фізичних осіб. Підтримку розвитку малого та середнього бізнесу здійснює орган місцевого самоврядування у партнерстві з інституціями місцевого економічного розвитку.

- Перспективним напрямком підтримки підприємництва є створення дорадчої служби з питань розвитку бізнесу. Для підвищення рівня знань та зацікавленості підприємців дорадча служба надає інформаційні, консультаційні та інші послуги.

- Для надання якісної інформації підприємцям необхідно постійно оновлювати базу даних про вільні виробничі потужності, об'єкти торгівлі, побутового обслуговування, водні ресурси та земельні ділянки, які можуть бути продані або передані в оренду суб'єктам господарювання для здійснення підприємницької діяльності.

- Для залучення безробітних, молоді, жінок та внутрішньо переміщених осіб до підприємницької діяльності надаватимуться інформаційні послуги.

- Планується проведення різних заходів для забезпечення оперативної взаємодії підприємницьких структур з органами влади, сприяння в організації громадських об'єднань малого та середнього бізнесу, сприяння розвитку молодіжного та жіночого підприємництва: залучення суб'єктів підприємництва до участі у бізнес форумах, круглих столах; залучення суб'єктів підприємництва до участі в ярмаркових та виставкових заходах; оперативна інформація в ЗМІ про діяльність органів з підтримки підприємництва, про досвід розвитку малих та середніх підприємств, про благодійні акції підприємців, проведення різних конкурсів серед підприємців.

Завдання 1.1.2. Сприяння розвитку малого та середнього підприємництва, у тому числі несільськогосподарського спрямування

Допомога в розвитку малого і середнього підприємництва може відбуватися у спільній підготовці проектів з започаткування та розширення власної справи, створення робочих місць, що сприятиме отриманню не тільки державної підтримки, але й залученню інвестиційних коштів в аграрний сектор.

Стимулювання зайнятості населення можливе поза сферою сільськогосподарського виробництва, включаючи розвиток підприємств сфери торгівлі, послуг. Для розвитку такого підприємництва важливі

фінансова підтримка на будь-яких пільгових умовах і адміністративна підтримка з боку органу місцевого самоврядування. Орган місцевого самоврядування може надати допомогу у розробці зваженого бізнес-плану. Також важлива консультаційна підтримка правильної організації нового бізнесу або реорганізації того, що є, щоб мінімізувати невиправдані і непередбачені витрати, добитися бажаного результату. Необхідне ефективне рішення щодо питань виділення земельної ділянки під ведення цього бізнесу на основі вибору для багатьох виробництв найбільш прийнятних територій з урахуванням різних чинників (екології, близькості ресурсів, робочої сили тощо).

- З метою сприяння створенню фермерських та особистих селянських господарств, сільськогосподарських виробників буде надаватись допомога в отриманні державної підтримки на розвиток фермерських господарств через розробку бізнес-проектів.

- Буде надаватись консультаційна, інформаційна допомога в отриманні земельних ділянок та споруд для здійснення підприємницької діяльності.

- Сприяння у самозайнятості й зайнятості сільського населення, розв'язання соціальних і побутових проблем у сільській місцевості, які можуть поєднуватись із проведенням демонстраційних показів.

- Сприяння створенню несільськогосподарського підприємництва, в тому числі в сільській місцевості (готель, перукарня, пошив одягу, ремонт взуття, стоматологія тощо).

- Сприяння в отриманні державної підтримки фінансових та лізингових програм розвитку малого підприємництва для модернізації матеріально-технічної і техніко-технологічної бази суб'єктів реального сектору економіки з можливістю часткової компенсації вартості придбаного обладнання і устаткування за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.

- Забезпечити інформаційно-консультаційну підтримку населення щодо започаткування власного бізнесу.

- Сприяння в покритті сільської території швидкісним Інтернетом та Wi-Fi зонами.

Завдання 1.1.3. Сприяння розвитку переробної промисловості

Сільгоспідприємства громади спеціалізуються на виробництві зернових культур, соняшнику, а також розведенні великої рогатої худоби і свиней. Але для економічного розвитку громади важливим є не лише підвищення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, а й її переробка на території громади з метою подальшого збуту за її межі та виходу на регіональний, а можливо, й на національний ринки. При цьому частка сільгосппродукції буде споживатися на внутрішньому ринку мешканцями громади та сусідніх територій.

Завданням передбачено співпраця громади з агрофірмами, які працюють на її території, з метою створення умов для організації виробництв з

переробки сільськогосподарської продукції.

Досягнення завдання передбачається шляхом проведення таких заходів як:

- Консультаційна, інформаційна допомога з боку селищної ради в розробці бізнес-проектів, в отриманні земельних ділянок та споруд для здійснення підприємницької діяльності в сфері сільгоспвиробництва та сільгосппереробки.

- Консультаційна, інформаційна допомога в отриманні державної підтримки для організації та розширення виробництв в переробки сільськогосподарської продукції.

Завдання 1.1.4. Сприяння розвитку сільськогосподарської кооперації

На цей час спостерігається практично повна відсутність розвитку кооперативного руху на території громади. Це пов'язано з недостатньою обізнаністю населення щодо переваг та можливостей кооперативного руху, яке б могло потенційно займатись розвитком сільськогосподарських кооперативів.

Низька правова, економічна обізнаність стосовно діяльності кооперативів, недостатня бізнес активність населення, особливо в сільській місцевості, достатньо високий рівень безробіття (особливо ця проблема стосується сільської місцевості громади) є стримуючими чинниками розвитку кооперації. Відсутність галузей, що могли б забезпечити рівень заробітної плати працівникам принаймні в розмірі середнього по країні, складність накопичення фінансового старту, і як наслідок, - проблема з початковим капіталом для розвитку власної справи, також є суттєвою перешкодою для сільськогосподарської кооперації.

Досягнення завдання передбачається шляхом проведення таких заходів як:

- Проведення інформаційно-навчальних семінарів для популяризації кооперативної ідеї.

- Залучення міжнародних гуманітарних та інших установ з метою надання практичної інформаційної, юридичної і фінансової допомоги для створення кооперативів та їх розвитку.

- Інформаційний та юридичний супровід новостворених кооперативів.

- Підвищення рівня економічної обізнаності, а також підвищення рівня знань за профільним напрямком діяльності через підвищення кваліфікації та навчання членів кооперативу.

Операційна ціль 1.2. Маркетинг території та залучення інвестицій

Завдання 1.2.1. Розробка просторово-планувальної та містобудівної документації

На сьогоднішній день в Біловодській ОТГ розпочато процес розробки містобудівної документації за декількома населеними пунктами. Цю роботу необхідно продовжувати. Відсутня актуалізована містобудівна документація обмежує розвиток території та залучення інвестиційних коштів.

Генеральний план населених пунктів є основним документом у сфері містобудування, який спрямований на вирішення питань зі стратегічного планування розвитку громади, благоустрою об'єктів будівництва, розміщення будівель, споруд, транспортних комунікацій, інженерних мереж, організацій і систем господарського та побутового обслуговування.

Досягнення завдання передбачається шляхом розроблення сучасної просторово-планувальної та містобудівної документації населених пунктів ОТГ (генеральні плани, схема планування території громади, зоннінг, детальні плани), а також забезпечення доступності інформації, яка міститься в містобудівній документації, для громадськості.

Завдання 1.2.2. Популяризація інвестиційних можливостей громади

На першій стадії процесу прийняття рішення про інвестування потенційні інвестори шукають попередню інформацію і переглядають різноманітні веб-сайти. Веб-сайт для сприяння залученню інвестицій повинен надавати підготовлену інформацію про громаду, а також посилання на інші джерела. На цьому сайті інвестори повинні отримати всю інформацію, яка їм потрібна, у тому числі стосовно економічного клімату громади, планів економічного розвитку, контактну інформацію працівників, які відповідають за залучення інвестицій. Веб-сайт має бути динамічним, багатомовним та зручним для користувача. Без такого інструменту громада навіть може не з'явитися в довгому списку територій, які будуть розглядатися, як можливе місце вкладення інвестицій.

Серед найважливіших факторів, які також впливають на прийняття інвестором рішення про вибір місця для реалізації інвестиційного проекту, є стан інвестиційного клімату та очікування дієвої співпраці з місцевими органами влади. З поміж різних варіантів інвестор обирає ту громаду, де відчуває доброзичливий діловий клімат та переконаний, що отримає сприяння й підтримку місцевої влади.

З метою здійснення контролю над станом нерухомого майна громади та оптимізації ухвалення рішень щодо його використання з урахуванням інтересів всього населення доцільно створення і ведення єдиного Реєстру об'єктів нерухомого майна комунальної власності з систематизованими даними про всі земельні ділянки, будівлі, споруди і приміщення, що знаходяться в комунальній власності. Під Реєстром розуміється інформаційна система, що є впорядкованою відповідно до єдиних методологічних і програмно-технічних принципів сукупністю баз даних про суб'єкти і об'єкти

комунальної власності та пов'язані з нею речові права.

Реєстри нерухомого майна доцільно вести в розрізі типів об'єктів, наприклад: земельні ділянки; будівлі та споруди; приміщення; об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури та благоустрою; зелені насадження; об'єкти незавершеного будівництва.

Промоція інвестиційних можливостей та продуктів громади передбачає:

- Проведення інвентаризації об'єктів, які не використовуються або використовуються неефективно, які можуть бути надані в оренду, формування двомовної бази даних об'єктів для залучення інвестицій.

- Підготовку інвестиційних пропозицій, каталогу з інвестиційними проєктами, презентаційних матеріалів, їх оприлюднення та розповсюдження.

- Розробку веб-сторінок (веб-сайту) англійською та українською мовами для інвестиційної промоції громади, як вигідного місця «для ведення бізнесу» та інвестування.

- Активну інвестиційно-виставкову діяльність (встановлення ділових ефективних контактів із міжнародними донорськими організаціями, проведення Форумів, виставок і ярмарок, участь у міжнародних візитах, робочих зустрічах тощо).

- Залучення коштів з різних джерел фінансування (бюджети всіх рівнів, кошти міжнародної технічної допомоги) для реалізації інвестиційних проєктів на території громади.

Завдання 1.2.3. Розробка бренду та маркетингової стратегії громади

Територіальний бренд, виступаючий важливим чинником просування території об'єднаної громади, спирається на економічний, історико-культурний потенціал території та природно-рекреаційні ресурси, а також бренди товарів і послуг, локалізовані в певній географічній місцевості. Брендінг території – це цілеспрямоване формування образу громади у свідомості громадян. Цілі та завдання брендінгу території – забезпечити довгострокове й вигідне позиціонування на конкурентному ринку, присутність бренду території в інформаційному просторі, впізнаваність бренду, приплив фінансових ресурсів на територію, трансляцію місцевих рішень та ініціатив в зовнішнє середовище.

Брендована, промоційна та сувенірна продукція, яка поширюватиметься серед потенційних партнерів та гостей громади, теж сприятиме формуванню чіткої усвідомленості щодо привабливих можливостей співпраці з Біловодською ОТГ. Завдання передбачає:

- Розробку бренду громади.
- Розробку маркетингової стратегії громади.
- Підготовку промоційних та сувенірних продуктів (буклети, відеоролики, сувеніри тощо).

Операційна ціль 1.3. Розвиток туристичного потенціалу громади

Завдання 1.3.1. Сприяння розвитку туристичної інфраструктури

Сільський туризм і його різновидність агротуризм може стати для Біловодської об'єднаної територіальної громади формою диверсифікації сільського господарства. Біловодська ОТГ володіє багатим туристично-рекреаційним потенціалом, який варто просувати на ринку туристичних послуг, але в громаді відсутня установа, яка б здійснювала функції систематизації інформації про туристично-рекреаційні послуги та об'єкти туристично-екскурсійного відвідання, надавала відповідну інформацію пересічним туристам, що відвідують громаду. Досить часто багато людей, що приїжджають до громади, просто не знають, куди їм звернутися, аби отримати інформацію щодо туристичних об'єктів, замовити екскурсійне обслуговування і туристично-екскурсійний супровід тощо.

З метою створення сприятливих умов для розвитку туристичного потенціалу необхідно створити туристично-інформаційний центр, та забезпечити функціонування інформаційно-туристичного порталу.

Завдання 1.3.2. Сприяння розвитку сільського зеленого туризму та мережі зелених садиб

Актуальним для громади є зелений туризм, який дає змогу забути суєту великих міст, щоденні клопоти і насолоджуватися краєвидами в екологічно чистій місцевості. Нині розвиток зеленого туризму набирає все більших обертів. Сільський зелений туризм — це форма проведення вільного часу у вигляді стаціонарного відпочинку, вивчення традицій місцевості і культури, можливості стати учасником реконструкції відповідних історичних подій, святкувань тощо. Тому ця форма діяльності відкриває перед громадою нові можливості організації додаткових послуг, що включають екотуристичні програми: кінні та велосипедні прогулянки, маршрути по знакових історичних стежках, природничі подорожі тощо. Наші обдаровані природою, краєвидами, традиціями та звичаями села, просто зобов'язані бути центрами зеленого туризму України.

Основою сільського туризму має стати сільська зелена садиба, яка є базою для ночівлі та харчування екотуристів. Стимулювання процесу розвитку сфери сільського туризму, збільшення туристичних потоків і надходжень до селищного бюджету можливе за рахунок створення сільських зелених садиб, які можуть надавати послугу клієнту: природне середовище зі сприятливим кліматом, унікальними краєвидами; історико-культурні об'єкти, традиції та звичаї даної місцевості, гастрономічна складова, транспортні засоби.

Досягнення завдання передбачається шляхом:

- Надання допомоги у підборі будиночків, придатних для розміщення зеленої садиби, пошуку фінансових джерел для їх реконструкції та облаштування (ремонт гостьових кімнат, меблювання та оснащення побутовою технікою).
- Організація консультацій пасічником: про бджіл, про лікування

бджолиними продуктами, продаж меду прямо з сотами тощо.

Завдання 1.3.3. Сприяння створенню та удосконаленню туристичних маршрутів

З метою підтримки розвитку та популяризації історико-культурного надбання та величезного потенціалу Біловодщини необхідно продовжити розпочату у 2018 році роботу з формування туристичних маршрутів. Біловодщина – один із давніх населених пунктів Слобідської України, майже століття був центром кінно-заводського округу, 20 років – центром повіту, досить великим торговим центром, через який проходив Чумацький шлях.

Селище Біловодськ визнано історичною пам'яткою архітектури та містобудування. На території громади знаходиться 29 пам'яток історії та монументального мистецтва, 13 пам'яток архітектури та 538 об'єктів археології. Золотим фондом Біловодщини є архітектурні ансамблі кінних заводів. Біловодський район - єдиний район в Україні, де знаходиться відразу 3 державних кінних заводи: Деркульський, Лимарівський, Новоолександрівський. Кінні заводи є пам'ятниками архітектури 18-19 століття національного значення. Найбільш видатною архітектурною спорудою на території Біловодської громади є Свято-Троїцький храм, пам'ятник архітектури першої половини 19 століття.

Крім того, Біловодщина багато природно-рекреаційними ресурсами. Громада має найбільша площу заповідності серед всіх територій Луганської області – майже 14 % всієї площі громади. Унікальними пам'ятками природи є заказник «Балка ковильна», ботанічна пам'ятка природи «Воронець», яка занесена до Червоної книги України, пам'ятка природи «200 – літні дуби». Улюбленцем місцевих мешканців та гостей громади є байбаки, які досить поширені в Біловодському краї.

Наявність багатой історико-культурної спадщини та унікальні природні ресурси дозволяють будувати цікаві туристичні маршрути. Але вони потребують сучасного облаштування та моделювання.

Досягнення завдання передбачається шляхом здійснення розбудови та удосконалення туристичних маршрутів (вказівники, оглядові майданчики, інформаційні таблички з супровідними текстами на культурно-історичних та природних пам'ятках, зони відпочинку, інфраструктура тощо). Планується моделювання віртуальної 3D карти громади з нанесенням на неї туристичних маршрутів.

Завдання 1.3.4. Популяризація історико-культурного надбання, у тому числі шляхом започаткування та підтримки проведення фестивалів і видовищних заходів

З метою розвитку культурного простору Біловодської громади, посилення інвестиційної та туристичної привабливості, популяризації історичного надбання Біловодщини, привернення уваги громадськості до розвитку галузі конярства у 2019 році було започатковано кінно-спортивний фольклорно-етнографічний фестиваль «Золота підкова» в рамках проекту

«Біловодськ – столиця кінних заводів України». В рамках фестивалю «Золота підкова» можна організувати кінні перегони, показові виступи коней, катання на фаєтонах, екскурсії до Деркульського кінного заводу, театралізовані виступи кінного театру, майстер-класи народних умільців, виставку-продаж сувенірної продукції, тематичні фотозони та інше.

Підтримка цього фестивалю може стати поштовхом позиціонування нашої громади як потенційно привабливої території для залучення додаткових ресурсів для розвитку Біловодської громади.

Необхідно створити умови для збереження та популяризації духовних надбань, що зберігаються в Біловодському краєзнавчому музею, здійснити оновлення та реконструкцію експозицій музею.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. СТВОРЕННЯ АКТИВНОЇ ГРОМАДИ З ВІДКРИТИМ ВРЯДУВАННЯМ ТА КОМФОРТНИМ, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИМ І БЕЗПЕЧНИМ ЖИТТЄВИМ ПРОСТОРОМ

Сучасні високотехнологічні методи сільськогосподарського виробництва не потребують великої кількості робочих місць, як це було ще півстоліття тому. Сільські території останні кілька десятиріч знаходяться під впливом цілового ряду проблем, серед яких – втрата значної кількості робочих місць, зменшення рівня доходів, погане забезпечення питною водою, застарілі очисні споруди, неналежна якість, або відсутність дорожнього покриття між населеними пунктами, слабка інформатизація, слабе розповсюдження демократичних та антикорупційних інструментів, низька активність громадськості. Ці проблеми є головною причиною міграції населення з сіл в міста, причому першими залишають село молоді люди та кваліфіковані працівники.

Стратегія розвитку Біловодської громади передбачає реалізацію ряду проєктів, які суттєвим чином вплинуть на покращення зазначеної інфраструктури в ОТГ та підвищення ефективності управління громадою через демократичні прозорі інструменти.

Ці та інші чинники були розглянуті членами Робочої групи зі стратегічного планування та знайшли відображення у 4 операційних цілях та 13 завданнях, через які планується досягати згадані цілі.

Діяльність у межах стратегічної цілі 2 повністю узгоджується зі стратегічними цілями 2, 3, 4 Стратегії розвитку Луганської області до 2027 р.

Досягнення стратегічної цілі пропонується через наступну структуру операційних цілей та завдань.

Операційна ціль 2.1. Розбудова ефективної системи управління громадою та налагодження діалогу з громадськістю

Завдання 2.1.1. Формування ефективного врядування з використанням демократичних, прозорих та антикорупційних інструментів в системі управління громадою

Ефективна структура виконавчих органів селищної ради та побудована система комунікації із громадою – основне завдання, яке вимагають процеси децентралізації влади та демократизації суспільства.

Управління громадою це, в першу чергу, прийняття рішень та процес імплементації таких рішень селищною радою. Неформальними суб'єктами врядування є громадськість. Належне врядування має будуватись на участі, орієнтації на консенсус, відповідальності, підзвітності, прозорості, належного реагування, ефективності та результативності, рівності та врахування інтересів, відповідності принципу верховенства права. Воно засвідчує, що корупція є мінімізованою, погляди меншості враховано та голоси найбільш незахищених верств суспільства почуто при прийнятті рішень. Участь чоловіків та жінок є ключовим у належному врядуванні як прямою, так і опосередкованою через легітимізовані громадські інституції та

представників. Організація управління в органі місцевого самоврядування має бути спрямованою на формування нового типу громади, орієнтованої на задоволення потреб мешканців громади.

Передбачається залучення громадськості до участі в управлінні громадою, надання можливості для вільного доступу до інформації про діяльність органу місцевого самоврядування, а також забезпечення гласності, відкритості та прозорості в діяльності селищної ради через запровадження демократичних та антикорупційних інструментів. Впровадження бюджету участі дозволяє мешканцям громади брати участь в тому, як і де бюджетні кошти можуть використовуватися для поліпшення життя громади.

Передбачається підвищення ефективності організаційної структури селищної ради, розробка та затвердження Статуту громади, впровадження в роботу інструментів участі та демократії, реалізація Антикорупційної стратегії громади.

Одним з ключових питань, яке пов'язане зі створенням сприятливих умов для реалізації фізичними та юридичними особами їх конституційних прав, свобод та законних інтересів, є ефективна робота Центру надання адміністративних послуг. В Біловодському ЦНАПі за принципом «єдиного вікна» надається 150 видів адміністративних послуг. Робота з підвищення якості обслуговування відвідувачів ЦНАП передбачається шляхом проведення таких заходів, як придбання обладнання для надання послуг сервісного центру МВС (Державна реєстрація (перереєстрація, зняття з обліку) транспортних засобів, видача (обмін) посвідчень водія, запровадження «коду зворотнього зв'язку» та «sms інформування» відвідувачів ЦНАПу, облаштування та пристосування приміщень та прилеглої території до ЦНАП для людей з інвалідністю (вхідних дверних блоків розрахованих на проїзд інвалідного візка, облаштування санітарної кімнати, облаштування входу тактильною плиткою тощо), створення віддаленого робочого місця адміністратора в Семикозівському старостинському окрузі, створення в ЦНАП місця самообслуговування для суб'єкта звернення (програмно-технічний комплекс самообслуговування), створення Чат-боту ЦНАП (он-лайн консультування, відстеження стану готовності послуги, оцінка роботи ЦНАП, ознайомлення з інформацією про ЦНАП).

Завдання 2.1.2. Підтримка самоорганізації і громадської активності мешканців громади та соціальної згуртованості

Біловодська ОТГ вимушено стикається із новими викликами щодо власної соціальної згуртованості. Наслідки внутрішнього переміщення є найбільш чутливими на рівні громад. Очевидно, що задля досягнення належного рівня єдності та солідарності в умовах активних та динамічних міграційних процесів місцеві мешканці та ВПО мають проявляти взаємоповагу й порозуміння незалежно від того, як швидко вирішиться конфлікт на сході України.

Негативна динаміка міграційних процесів також спричинена загальним

скороченням реальних доходів населення та постійним зростанням обсягів навантаження негативною інформацією, поширюваною ЗМІ, що в окремих випадках призводить до проявів апатії, зневіри або навпаки: нетерпимості, дискримінації та навіть насильства.

Передбачається розширення каналів інформування громадськості, проведення консультацій із громадськістю щодо вирішення проблемних питань. Підвищення відкритості влади передбачає проведення публічних громадських обговорень у різних формах: конференцій, семінарів, форумів, громадських слухань, «круглих столів», громадських приймалень, зборів, зустрічей з громадськістю, під час яких громадяни можуть заслуховувати посадових осіб органу місцевого самоврядування, порушувати питання та вносити пропозиції. Важливого значення набуває проведення консультацій з громадськістю з питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку громади та життєвих інтересів широких верств населення, формування і реалізації міської політики, підготовки і прийняття проектів нормативно-правових актів, оцінки діяльності цих органів. Розширення каналів спілкування з громадою вкрай важливе для отримання зворотнього зв'язку від громадськості через теле- та радіодебати, дискусії, інтерв'ю, Інтернет-конференції, різноманітні публічні заходи.

Передбачається посилення інституційної спроможності організацій, представників громадянського суспільства, консультаційно-дорадчих органів, що працюють при селищній раді, створення активної діалогової платформи влади та громадськості, підтримка ініціатив громадськості, розширення та підвищення ефективності роботи каналів комунікації з громадськістю.

Операційна ціль 2.2. Забезпечення надійного функціонування системи надання житлово-комунальних послуг та сприятливих екологічних умов

Завдання 2.2.1. Покращення інфраструктури водозабезпечення та водовідведення території громади

В сучасних умовах фінансової та організаційної спроможності Біловодської ОТГ забезпечити населення доступом до якісного питного водопостачання можливо тільки спільними зусиллями, об'єднуючи ресурси бюджетів різних рівнів та залучаючи мешканців до активної участі у вирішенні проблем щодо покращення якості їх життя. Необхідно комплексно підійти до розв'язання проблеми забезпечення населення питною водою належної якості та поліпшити умови санітарії у громаді, визначити першочерговість дій та розробити заходи щодо розвитку системи водопостачання та водовідведення на території всієї об'єднаної територіальної громади.

Досягнення завдання передбачається шляхом проведення таких заходів:

- Реконструкція очисних споруд в смт Біловодськ.
- Капітальний ремонт напірного каналізаційного колектору в смт

Біловодськ та каналізаційних мереж.

- Поліпшення якості питної води в населених пунктах громади, капітальний ремонт вуличних мереж водопостачання, зменшення втрат води в системі водопостачання.

- Забезпечення доступу до якісної питної води та покращення санітарно-гігієнічних умов у закладах соціальної, освітньої, гуманітарної сфери Біловодської громади.

Завдання 2.2.2. Забезпечення благоустрою та комфортного простору в населених пунктів громади з урахуванням вимог інклюзії

Благоустрій інфраструктури населених пунктів, освітлення вулиць, облаштування паркових та зелених зон залишається багаторічною мрією жителів громади.

Передбачається реалізація комплексу заходів щодо забезпечення утримання в належному санітарно-технічному стані території Біловодської громади та покращення її естетичного вигляду для створення оптимальних умов праці, побуту та відпочинку мешканців та гостей об'єднаної територіальної громади. Буде забезпечене якісне освітлення об'єднаної територіальної громади (поточне утримання, впровадження енергозберігаючих технологій в роботі мережі зовнішнього освітлення селища), упорядкування кладовищ, створення відповідних умов відпочинку дітей, підлітків та дорослого населення, утримання та впорядкування прибудинкових територій, облаштування дитячих, спортивних майданчиків тощо).

Болючою проблемою в громаді є недостатня кількість необхідної спеціалізованої техніки для обслуговування доріг та вулиць комунальної власності, збору та вивозу сміття від мешканців громади. Даною технікою будуть надаватися послуги населенню, які проживають на території громади, а саме навантаження та вивезення сміття, очищення від снігових заметів, загортання ям тощо. Придбання оснащеної комунальної спецтехніки для КП «Біловодське РЕП», надасть змогу підвищити рівень комунального обслуговування населення, поліпшити санітарно-екологічне становище громади.

При цьому заходи з благоустрою території громади будуть проводитись з дотриманням потреб людей з інвалідністю, створення умов для безперешкодного їх доступу до об'єктів соціальної сфери.

Досягнення завдання передбачається шляхом проведення заходів:

- Освітлення вулиць Біловодської ОТГ;
- Створення потужної бази комунальної спецтехніки;
- Облаштування та підтримка в належному стані зон відпочинку, дитячих та спортивних майданчиків.

Завдання 2.2.3. Створення ефективної комплексної системи поводження з твердими побутовими відходами

Тверді побутові відходи утворюються у процесі життєдіяльності

людини (харчові відходи, макулатура, скло, метали, полімерні матеріали тощо) і накопичуються у жилих будинках, закладах соціальної інфраструктури, громадських, навчальних, лікувальних, торговельних та інших закладах. Особливістю ТПВ є те, що вони є змішаними. Це призводить до утворення шкідливих хімічних сполук, що забруднюють атмосферне повітря та ґрунтові води. Звідси – необхідність подальшого удосконалення та розвитку з врахуванням вітчизняного та світового досвіду системи поводження з відходами.

Біловодська об'єднана громада у сучасних умовах зіткнулася із труднощами, які стосуються поводження з ТПВ, основними з яких є відсутність схеми санітарного очищення території об'єднаної громади, зміна структури ТПВ зі збільшенням частки компонентів, які не піддаються процесам біологічного розкладання, низький рівень участі мешканців у сфері поводження з ТПВ, що знижує рівень роздільного збору відходів.

Відсутність комплексного підходу в галузі поводження та видалення побутових відходів у населених пунктах громади призвела до зростання числа стихійних сміттєзвалищ. Створення об'єднаної громади відкрило нові можливості для більш ефективного управління твердими побутовими відходами. Для досягнення завдання, передусім, доцільним є:

- Розроблення та впровадження схеми санітарного очищення;
- Проведення робіт з реконструкції полігону твердих побутових відходів в смт. Біловодськ із встановленням сміттєсортувальної лінії;
- Запровадження збору, сортування та вивезення ТПВ в населених пунктах громади;
- Підвищення рівня відповідальності та екологічної культури населення.

Завдання 2.2.4. Створення ефективної системи управління житловим фондом

Житловий фонд Біловодської ОТГ налічує 39 багатоквартирних будинків загальною площею 40,46 тис. кв м, 6 ОСББ (які об'єднують 7 будинків) загальною площею 7,53 тис. кв м, 70 багатоквартирних житлових будинків державної власності, приватний сектор.

На даний час продовжуються роботи по реалізації Закону України «Про особливості здійснення права власності в багатоквартирному будинку». Так, відповідно до законодавства, формами управління багатоквартирним будинком може бути управління багатоквартирним будинком співвласниками, управління багатоквартирним будинком управителем та управління багатоквартирним будинком об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку. Створення ОСББ відкриває можливості для залучення додаткових фінансових ресурсів для проведення робіт з підтримки в належному стані житла, здійснення ремонтних робіт. Планується підтримка створення ОСББ (системна інформаційна кампанія, методичне забезпечення), розроблення заходів щодо проведення капітального ремонту житлових будинків, в яких створено ОСББ, сприяння у пошуку фінансових ресурсів та

донорської технічної допомоги.

Завдання 2.2.5. Забезпечення енергоефективного управління громадою

Один з головних напрямків роботи – впровадження енергоефективних заходів. Активно впроваджуються енергоефективні заходи в будівлях соціальної інфраструктури як за бюджетні кошти, так і за фінансової підтримки міжнародних партнерів.

Подальше впровадження заходів з енергозбереження та енергоефективності сприятиме зменшенню споживання паливно-енергетичних ресурсів, звільненню частини коштів з бюджету громади завдяки економії та спрямування їх на інші напрямки соціально-економічного розвитку.

Необхідно побудувати ефективну систему муніципального енергоменеджменту та енергомоніторингу. Наступний крок - проведення енергоаудитів та створення енергоефективних паспортів будівель комунальної власності. Буде продовжена робота з термомодернізації будівель комунальної власності, реконструкції котельних із використанням енергозберігаючих технологій.

Завдання 2.2.6. Покращення стану навколишнього природного середовища

Довкілля Біловодської громади відрізняється від інших територій області порівняно слабким розвитком промисловості, тому екологічне навантаження на навколишнє природне середовище незначне, що позитивно впливає на чистоту атмосферного повітря, підземні та поверхневі води, стан земель.

Проте проблеми регіонального масштабу все одно залишаються.

Гострою проблемою Біловодської ОТГ є підтоплення. Гідрологічна мережа території включає 6 річок (Деркул, Євсуг, Комишна, Дубівець, Бішкінь, Журавка), які належать до басейну Сіверського Донця. Річки рівнинні, переважно снігового та дощового живлення, з весняною повінню. На території ОТГ підтоплюється 15 населених пунктів загальною площею 3250 га. У 2012 році проведено I етап робіт по захисту земель центральної частини селища від підтоплення. В зв'язку з припиненням фінансування, дані роботи не завершено і це створює небезпеку підтоплення господарських дворів мешканців значної частини громади та становить реальну загрозу щодо руйнування житлових будинків. Ситуація погіршується тим, що зсуви поверхні землі призводять до розривів комунікаційних систем водопостачання і водовідведення.

Основними негативними моментами є змив ґрунтів в період підтоплення, інтенсивне заростання очеретом та іншою рослинністю, забруднення річки, погіршення самоочисної здатності. При опадах та піднятті рівня води виникають затори та завали. З кожним роком ці процеси прогресують, посилюють замулення русла та призводять до обміління річки.

За рахунок бюджетних коштів періодично проводяться роботи по ліквідації завалів, несанкціонованих звалищ, але їх обмеженість не дозволяє вирішувати більш серйозні питання. Тому на сьогодні, враховуючи прогресивність обміління річки, є нагальна потреба у виконанні робіт з розчищення, поліпшення санітарного стану та екологічного покращення р. Деркул.

Досягнення завдання передбачається шляхом проведення таких заходів:

- Проведення робіт з попередження підтоплення земель;
- Проведення робіт з розчистки русла р. Деркул та її притоків в Біловодській громаді.

Операційна ціль 2.3. Покращення транспортно-логістичної інфраструктури та транспортного сполучення з урахуванням вимог інклюзії

Завдання 2.3.1. Покращення стану автомобільних доріг і тротуарів

Більшість доріг з твердим покриттям давно не ремонтвані, вони мають особливо глибокі вибоїни, що ускладнює рух автомобільного транспорту. Переважна більшість доріг має незадовільний стан, чисельні пошкодження та руйнування і не відповідає технічним вимогам і безпеці дорожнього руху, становить загрозу життю та здоров'ю мешканців. Крім того, порушуються вимоги до доступності медицини і пересування автомобілів швидкої допомоги, а також вчасного прибуття пожежних автомобілів та поліції.

Першочергово потребують ремонту ділянки доріг, які пов'язані з функціонуванням ключових соціально-економічних об'єктів громади: таких як навчальні заклади, заклади охорони здоров'я, соціального захисту.

Суттєва частина об'єктів придорожньої інфраструктури (дорожні знаки, зупинки, освітлення, сміттєзбірники тощо) не відповідають вимогам міжнародних норм та стандартів.

Досягнення завдання передбачається шляхом визначення пріоритетності проведення капітальних ремонтних робіт доріг та тротуарів, проведення заходів з капітального ремонту автомобільних доріг і тротуарів в населених пунктах громади, створення простору, доступного, зокрема, для людей з маломобільних груп (низькі спуски, відсутність бордюрів у визначених місцях тощо).

Завдання 2.3.2. Сприяння покращенню транспортного сполучення між населеними пунктами громади

До складу Біловодської ОТГ входить 33 населених пункти, які входять до 13 старостинських округів. Транспортне сполучення між населеними пунктами громади є вкрай неефективним. Є потреба в організації стабільного транспортного сполучення між центром громади та селами.

Необхідно вивчити попит населення на пасажирські перевезення на автобусних маршрутах в населені пункти громади. Буде забезпечена підтримка суб'єктів господарювання у запровадження автобусних маршрутів

між населеними пунктами громади. Буде вивчено питання щодо запровадження соціальних маршрутів /місць для забезпечення доступу вразливих груп населення, зокрема людей похилого віку, людей з інвалідністю, жінок до соціально важливих об'єктів.

Операційна ціль 2.4. Зміцнення системи запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і забезпечення безпеки в громаді

Завдання 2.4.1. Сприяння створенню центру безпеки громадян

Безпека громадян – найголовніша стратегічна ціль об'єднаних громад. Значне віддалення населених пунктів і об'єктів від пунктів дислокації підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України призводить до зниження оперативності надання допомоги постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій, пожеж і небезпечних подій. Збільшує час вільного розвитку цих явищ.

Тому створення Центру безпеки громадян – це вже зовсім нова якість послуги, яку надає Державна служба України з надзвичайних ситуацій на рівні громади. Це можливість і спроможність громади повноцінно убезпечити життя своїх мешканців. Це комплексний підхід – у кожному такому Центрі буде розміщено пожежне депо, кабінет дільничного офіцера поліції, фельдшерсько-акушерські пункти.

Створення у селі Євсуг Біловодської громади Центру безпеки громадян дозволить досягти зменшення кількості постраждалих у наслідок надзвичайних ситуацій, пожеж і небезпечних подій, скорочення часу ліквідації пожеж, зниження обсягу прямих, побічних збитків від надзвичайних ситуацій, пожеж і небезпечних подій.

В межах завдання планується будівництво Центру безпеки з необхідними комунікаціями (блок пожежного депо, дільничний поліцейський блок, швидка допомога, адміністративно-побутовий та гаражний блок, формування штату працівників), забезпечення Центру необхідною транспортною технікою.

Завдання 2.4.2. Відновлення та облаштування захисних споруд цивільного захисту

Нині в Донецькій та Луганській областях України у зв'язку з проведенням операції ООС, веденням бойових дій та здійсненням терористичних актів, а також небезпечними проявами техногенних катастроф, стихійних лих, природних явищ і як наслідок цього виникнення аварій, катастроф, обстановка характеризується як дуже складна. На території Біловодської громади розташовано 22 протирадіаційних укриття загальною місткістю 2205 осіб та 12 споруд подвійного призначення (підвальних приміщень) місткістю 1339 осіб. За результатами перевірки встановлено, що 18 протирадіаційних укриттів обмежено готові до використання за призначенням, 4 – не готові до використання за призначенням.

Досягнення завдання передбачається шляхом проведення таких

заходів:

- Проведення інвентаризації захисних споруд цивільного захисту;
- Підготовка захисних споруд цивільного захисту та пристосованих укриттів до використання за призначенням;
- Визначення споруд подвійного призначення, які можливо використовувати для захисту громадян від уражаючої дії боєприпасів;
- Відновлення та облаштування 22 захисних споруд цивільного захисту предметами першої необхідності.

Завдання 2.4.3. Підвищення рівня громадської безпеки, у тому числі на підставі партнерства органів влади, громадськості, поліції, органів ДСНС

У сучасному суспільстві безпека людини вважається першочерговим завданням.

При цьому за основними видами небезпеки по регіонах, з урахуванням щільності населення, Луганська область належить до числа регіонів з критичним рівнем небезпеки виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Крім того, Біловодська ОТГ хоча й безпосередньо не була територією бойових дій зони АТО, але відчуває на собі негативні наслідки збройного конфлікту.

Великий рівень міграції ВПО, низький рівень зайнятості населення, загальна складна суспільно-політична ситуація, безумовно стає підґрунтям для зростання злочинності, особливо в публічних місцях.

Активний діалог в громаді започаткований на базі робочої групи з безпеки як дорадчо-консультативного органу та впровадження заходів із взаємодії поліції, ДСНС, з громадою на партнерських засадах надає змогу не тільки підвищити рівень охорони громадського правопорядку в громаді, але й проводити профілактичну роботу запобігання правопорушень, боротьби із соціальними захворюваннями, підтримувати молодіжний рух. Застосування додаткових технічних засобів та встановлення, наприклад, лежачих поліцейських покращить безпеку дорожнього руху. А встановлення системи відеоспостереження на вулицях громади позитивно впливатиме на запобігання правопорушенням громадського правопорядку.

Досягнення завдання передбачається шляхом проведення таких заходів як:

- Створення системи оповіщення населення про можливість виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в Біловодській ОТГ;
- Придбання пересувного пункту обігріву населення та військовослужбовців в Біловодській ОТГ;
- Придбання пересувного 3-фазного дизельного генератора потужністю 44 кВт для Біловодської селищної ради;
- Сприяння оновленню спеціалізованої техніки і обладнання для проведення аварійно-рятувальних й інших невідкладних робіт районної спеціалізованої протипожежної служби цивільного захисту на території

Біловодської ОТГ;

- Проведення комплексу програмно-апаратних та організаційних заходів для посилення безпеки мешканців громади, захисту об'єктів забезпечення життєдіяльності громади, безпеки дорожнього руху і
- Облаштування засобами відеоспостереження найбільш відвідуваних місць у старостинських округах Біловодської ОТГ;
- Встановлення лежачих поліцейських в небезпечних місцях;
- Сприяння просвіти дітей правилам дорожнього руху та безпеки, попередження бездоглядності і правопорушень серед підлітків і молоді.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ МЕШКАНЦІВ ГРОМАДИ НЕЗАЛЕЖНО ВІД СТАТІ, ВІКУ ТА ІНШИХ СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК

Якість життя населення є головною передумовою розвитку людського капіталу та одночасно засобом і метою посилення конкурентоспроможності на рівні громади, регіону та країни. Підвищення якості життя населення є одним із ключових чинників конкурентоспроможності території, оскільки є фактором залучення інвестиційних та трудових ресурсів, інтелектуального капіталу та, з іншого боку, стримує відтік людського і фінансового капіталу закордон.

Безумовно, більшість позицій, за якими визначається рівень якості життя, залишаються під впливом політики національного рівня. В останні роки продовжується очевидна тенденція занепаду традиційного села. Найважливішою причиною такого становища є низька якість життя у сільській місцевості, яке, поряд із низьким рівнем доходів населення й обмеженими економічними можливостями, характеризується також низьким рівнем якості й доступності різноманітних послуг, важливих для повсякденного життя – освітніх, культурних, дозвіллевих, охорони здоров'я тощо.

Стратегія розвитку Біловодської громади передбачає реалізацію ряду проєктів, які суттєвим чином вплинуть на покращення зазначеної інфраструктури в ОТГ.

Ці та інші чинники були розглянуті членами Робочої групи зі стратегічного планування та знайшли відображення в 4 операційних цілях та 8 завданнях, через які планується досягати згадані цілі.

Діяльність у межах стратегічної цілі 3 повністю узгоджується зі стратегічними цілями 2,3 Стратегії розвитку Луганської області до 2020 р.

Досягнення стратегічної цілі пропонується через наступну структуру операційних цілей та завдань.

Операційна ціль 3.1. Підвищення якості надання послуг з охорони здоров'я закладами медичної допомоги з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності

Завдання 3.1.1. Зміцнення спроможності надання якісних послуг з охорони здоров'я закладами первинної ланки

Первинна медична допомога населенню Біловодської селищної ОТГ надається КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Біловодської селищної ради, до складу якого входять Біловодська лікарська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини, 6 сільських лікарських амбулаторій, 12 фельдшерських пунктів.

Основні сучасні проблеми системи охорони здоров'я – слабка матеріально-технічна база, застаріла інфраструктура, які не дозволяють ефективно здійснювати діагностування хвороб на ранніх стадіях, а також проводити профілактику для недопущення захворювань. Основний акцент у

рамках операційного завдання зроблений на розвитку первинної медико-санітарної ланки та на профілактичній роботі фельдшерських пунктів і амбулаторій загальної практики сімейної медицини – для наближення якісної кваліфікованої медичної допомоги до кожної людини за місцем її проживання.

Необхідно забезпечити ці заклади кваліфікованими фахівцями. Для залучення таких спеціалістів до роботи у сільській місцевості необхідно встановити систему стимулів, зокрема забезпечення працівників житлом і службовим транспортом, можливостями для отримання освіти та підвищення кваліфікації.

Досягнення завдання передбачається шляхом проведення таких заходів:

- максимальне наближення медичного обслуговування до населення з урахуванням потреб вразливих груп, жінок та дітей;
- впровадження сучасних технологій та медичного обладнання, зокрема з використанням засобів телемедицини, особливо коли відстань є критичним чинником для надання допомоги;
- забезпечення закладів спеціальними санітарними транспортними засобами, спеціалізованим автомобілем для організації роботи мобільної амбулаторії з можливістю телемедичного консультування сільського населення;
- Будівництво та капітальний ремонт сільських лікарських амбулаторій та фельдшерських пунктів;
- Будівництво адміністративно-господарської будівлі з комплексом гаражів для КНП «Біловодський центр первинної медико-санітарної допомоги».

Завдання 3.1.2. Забезпечення надання якісної та своєчасної допомоги медичним закладом другого рівня

Спеціалізовану медичну допомогу забезпечує КНП «Біловодська багатопрофільна лікарня» у складі з міжрайонним акушерсько-гінекологічним відділенням.

До Біловодської лікарні за медичною допомогою звертаються не тільки мешканці громади, а й внутрішньо переміщені особи, жителі Марківської, Міловської, Станично-Луганської громад. Загалом це близько 100 000 осіб. Протягом останніх років лікарня працює в умовах збільшеного лікувального навантаження. Така ситуація накладає додаткову відповідальність на лікарів за здоров'я пацієнтів. Виникає гостра необхідність в модернізації медичного обладнання.

З метою покращення якості надання спеціалізованої медичної допомоги продовжиться робота з ремонту відділень лікарні, систем комунікацій, розширення переліку медичних послуг, модернізації обладнання з використанням сучасних технологій, залучення медичних кадрів з використанням стимулюючих інструментів.

Операційна ціль 3.2. Підвищення якості послуг мережі освітніх закладів на умовах паритетності та доступності

Завдання 3.2.1. Створення спроможної мережі освітніх закладів та комфортного і доступного освітнього простору

Освітні заклади є важливими для розвитку громади, адже якість людського капіталу громади сильно залежить від сталої та якісної роботи цих установ.

В системі освіти Біловодської громади працює 8 закладів дошкільної освіти і 6 дошкільних підрозділів в школах, 11 закладів середньої освіти, 2 заклади позашкільної освіти.

Створити спроможну мережу закладів освіти та повноцінний комфортний і доступний освітній простір – головне завдання Біловодської об'єднаної територіальної громади.

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» передбачається створення спроможної та оптимальної мережі закладів освіти (ліцеїв академічного спрямування та гімназій).

З метою реалізації права школярів для здобуття повної загальної середньої освіти на території Біловодської громади, з метою забезпечення територіальної доступності до профільного навчання та створення умов для проживання дітей, які будуть приїздити в селище Біловодськ з інших населених пунктів, є нагальна потреба в будівництві пансіону (гуртожитку), який буде внутрішнім підрозділом майбутнього ліцею.

Комфортний освітній простір передбачає облаштування та технічне забезпечення шкіл та наповнення навчального процесу через проведення будівельних робіт (реконструкція, капітальний ремонт із запровадженням енергоефективних заходів), встановлення обладнання та програмного забезпечення, проведення швидкісного інтернету, Wi-Fi, ремонт під'їзних доріг до навчальних закладів. Нова українська школа буде співпрацювати з позашкільними закладами освіти, враховувати індивідуальні здібності дитини, уникатиме гендерних стереотипів. Необхідно перейти до школи компетентностей (поінформованість, обізнаність). Освітній процес базуватиметься на заохоченні і підтримці обдарованих дітей, запровадження сучасних методик навчання і виховання, надання допомоги дітям у підготовці до участі у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з базових дисциплін, участі в творчих та інтелектуальних конкурсах, залучення обдарованої молоді до науково-дослідницької, експериментальної, творчої діяльності, популяризація здобутків, поширення досвіду роботи педагогічних працівників. Вчителі допомагатимуть батькам здобувати спеціальні знання про розвиток дитини. Буде впроваджуватися педагогіка партнерства: співпраця між учителем, учнем і батьками, які мають стати рівноправними учасниками освітнього процесу.

Досягнення завдання передбачається шляхом проведення реконструкції та капітального ремонту закладів освіти з облаштуванням дошкільних підрозділів та капітального ремонту дитячих садочків з урахуванням концепції Нової української школи, а також на умовах

паритетності і недискримінації.

Завдання 3.2.2. Створення умов для навчання та розвитку дітей з особливими освітніми потребами

Система освітніх послуг включатиме інклюзивну освіту, що ґрунтується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та права навчатися за місцем проживання, що передбачає навчання дитини з особливими освітніми потребами, зокрема дитини з особливостями психофізичного розвитку, в умовах загальноосвітнього закладу. Інклюзивне навчання забезпечує доступ до освіти дітей з особливими потребами у загальноосвітніх школах за рахунок застосування методів навчання, що враховують індивідуальні особливості таких дітей. В основу інклюзивної освіти покладена ідеологія, яка виключає будь-яку дискримінацію дітей; забезпечує рівноцінне ставлення до всіх людей, але створює спеціальні умови для дітей з особливими потребами. В інклюзивних класах діти з особливими потребами включені в освітній процес. Вони осягають основи незалежного життя, засвоюють нові форми поведінки, спілкування, взаємодії, вчаться виявляти активність, ініціативу, свідомо робити вибір, досягати згоди у розв'язанні проблем, приймати самостійні рішення.

Для забезпечення рівних умов здобуття освіти дітей з особливими освітніми потребами необхідно

- Пристосувати шкільні та дошкільні приміщення до потреб дітей з особливими потребами та працювати над усуненням гендерно-специфічних бар'єрів в освітньому просторі та у змісті освіти і забезпечення безпечного, безбар'єрного середовища навчання та виховання для дівчаток і хлопчиків з інвалідністю.

- Забезпечувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в умовах інклюзивної школи.

- Застосування засобів корекції, які сприятимуть навчанню дітей в інклюзивних класах, розвиненню вміння підтримувати мовний контакт з оточуючими та артикуляційну моторику.

Операційна ціль 3.3. Сприяння покращенню якості послугу у сфері соціального захисту населення з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності

Завдання 3.3.1. Покращення соціального обслуговування населення з урахуванням гендерно-орієнтованого підходу та протидія гендерно-зумовленому насильству

Одним із напрямків соціально-економічного розвитку громади є соціальний захист населення, надання соціальних послуг відповідно до встановлених стандартів.

У 2020 році в Біловодській ОТГ було створено Центр інтегрованих соціальних послуг, який забезпечує надання соціальних послуг через фахівців відділу соціального захисту населення.

Крім того, соціальне обслуговування та надання соціальних послуг

забезпечують Центр соціальних служб, Територіальний центр соціального обслуговування, служба у справах дітей.

Задля підвищенням якості та розширенням переліку наданих соціальних послуг на рівні громад необхідно здійснювати планування потреб у соціальних послугах, та, відповідно, розвивати інфраструктуру з їх надання.

Досягнення завдання передбачається шляхом проведення таких заходів як створення фонду соціального житла, організація роботи мультидисциплінарної команди з виїздом у віддалені населені пункти громади для обслуговування людей похилого віку та осіб з інвалідністю, створення сприятливих умов для обслуговування в будівлі Територіального центру соціального обслуговування, розширення та запровадження нових послуг, які надає заклад, відкриття відділення стаціонарного догляду для постійного проживання при Територіальному центрі.

Також сьогодні проблема домашнього насилля є досить поширеною та однією з найбільш розповсюджених форм порушення прав людини. З метою попередження, профілактики та реагування на випадки домашнього насильства на території Біловодської ОТГ діє мобільна бригада, до складу якої входить психолог, фахівець із соціальної роботи, медпрацівник, представник поліції, за необхідності представники відділу освіти та старости. Але у випадку, коли сім'я знаходиться у віддаленому населеному пункті громади, на території якого відсутній фахівець з соціальної роботи, медпрацівник та інші профільні фахівці, не можливе вчасне реагування на випадок домашнього насильства.

Вирішення даної проблеми потребує реалізації заходів з придбання транспортного засобу з метою мобільного кризового реагування соціальних служб, створення умов для тимчасового цілодобового перебування дітей до їх усиновлення, встановлення опіки, влаштування в сім'ю патронатного вихователя або дитячий будинок сімейного типу.

Завдання 3.3.2. Покращення доступності до інфраструктури та послуг для людей з особливими потребами

Залучення вразливих груп населення до активного суспільного життя через доступність інфраструктури та послуг і розширення можливостей до самореалізації та зайнятості – основне завдання об'єднаної громади на довгострокову перспективу.

При цьому одне з головних напрямків роботи – створення умов для фізичного доступу людей з інвалідністю до важливих соціальних об'єктів громади.

Операційна ціль 3.4. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб, здорового способу життя

Завдання 3.4.1. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб мешканців громади

Одним із важливих завдань розвитку Біловодської ОТГ є зміцнення української свідомості та виховання патріотизму, а також створення умов для задоволення культурних потреб і розкриття творчого потенціалу мешканців громади, що буде відбуватися через підтримку закладів культури та розвиток мистецтв.

Сфера забезпечення культурних потреб громади потребує більш активного регулювання. Передусім, належить провести інвентаризацію закладів культури (бібліотек, клубів) для прийняття рішення щодо оптимізації мережі та покращення кадрового забезпечення. Ефективність роботи працівників сфери культури повинна визначатися на основі досягнення ними попередньо запланованих результатів. Той самий підхід повинен бути застосований для покращення матеріально-технічної бази закладів культури – лише для досягнення запланованих результатів. Одним з можливих нових напрямків діяльності закладів культури може бути відкриття громадських центрів доступу до Інтернет.

Досягнення завдання передбачається шляхом проведення ремонту та реконструкції сільських закладів культури, районного парку культури і відпочинку, дитячої школи мистецтв, центральної бібліотеки, районного Будинку культури, а також завдяки підвищенню рівня організації і проведення культурно-масових заходів в Біловодській ОТГ.

Завдання 3.4.2. Розбудова сучасної спортивної інфраструктури, сприяння широкому залученню населення до занять спортом

Профілактика захворювань – це створення сприятливих умов для занять різноманітними формами оздоровлення, фізичною культурою і видами спорту. Для цього необхідно створити умови для залучення мешканців громади до регулярних занять фізичною культурою, спортом, організація і проведення масових фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів, змагань. При цьому особливої уваги потребують діти, учнівська молодь, жінки, люди похилого віку, люди з інвалідністю. Для розширення можливостей щодо забезпечення здорового способу життя варто вивчити реальний потенціал використання існуючої спортивної інфраструктури та створення нових спортивних міні-комплексів, спортивних майданчиків тощо.

Досягнення завдання передбачається шляхом реконструкції та будівництва спортивних майданчиків для розвитку різноманітних спортивних дисциплін та занять з фізичної культури, футбольних полів зі штучним покриттям, капітального ремонту спортивної інфраструктури, облаштування вуличних спортивних тренажерів, будівництва спортивного комплексу в смт Біловодськ. Буде проводитись просвітницька кампанія серед населення щодо здорового способу життя, реалізація молодіжних ініціатив щодо здорового способу життя, молодіжних акцій, нових видів спорту тощо.

6. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ОНОВЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ

Реалізація завдань стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними структурами виконкому селищної ради за участі багатьох партнерів, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим доволі складним процесом.

Система управління стратегією має два рівні: політичний та технічний.

Політичний рівень забезпечує особисто голова ОТГ, виконком та селищна рада. На цьому рівні заслуховуються звіти Моніторингового комітету з управління впровадженням стратегії, пропозиції щодо внесення змін (оновлення) стратегії. Селищна рада приймає рішення щодо внесення змін до стратегії на підставі пропозицій селищного голови.

Технічний рівень управління і моніторингу виконує Моніторинговий комітет з управління впровадженням стратегії, який:

- Забезпечує виконання завдань стратегії згідно затвердженого плану,
- Здійснює моніторинг соціально-економічного стану громади за визначеними показниками,
 - Аналізує співвідношення основних соціально-економічних показників громади та зовнішнього середовища (області, країни, світу тощо),
 - Вивчає основні політичні, економічні, фінансові, соціальні, наукові, технологічні і т.д. тенденції, визначає їх впливи на громаду,
 - Формує пропозиції стратегічних сценаріїв в нових політичних, соціально-економічних умовах зовнішнього середовища,
 - Аналізує соціально-економічні тенденції найближчих конкурентів у порівнянні з показниками громади, аналізує загрози, які надходять від конкурентів,
 - Формує пропозиції змін до цілей і завдань, які необхідно вносити до стратегії як відповідь на виявлені нові загрози і можливості.

6.1.Управління процесом реалізації Стратегії

Управління процесом реалізації Стратегії розвитку Біловодської громади проводиться за принципами єдності управління, персональної відповідальності, прозорості та поточної координації дій. Адміністрування процесу реалізації стратегічного плану здійснюється виконавчим комітетом та відповідними структурними підрозділами селищної ради.

З метою координації дій розпорядженням селищного голови №143 від 04.07.2019р. (зі змінами) створено постійно діючий Моніторинговий комітет з управління впровадженням стратегічного плану (далі – МКУВ). До складу МКУВ входять відповідальні за виконання завдань стратегічного плану. Очолює МКУВ заступник селищного голови. Повний склад МКУВ та персональна відповідальність за реалізацію завдань стратегічного плану визначається розпорядженням селищного голови. МКУВ збирається не рідше одну разу на квартал та виконує наступні функції:

- Організовує взаємодію підрозділів виконавчих органів селищної ради, органів державної влади, підприємств та установ громади в процесі реалізації стратегічного плану, загальноміських програм та проектів.

- Здійснює підготовку щорічних звітів про стан реалізації стратегічного плану, надає їх селищному голові та презентує їх на останньому в році черговому пленарному засіданні селищної ради. Повний текст звіту підлягає обов'язковому розміщенню в мережі Інтернет.

- Здійснює підготовку квартальних звітів про стан реалізації стратегічного плану, надає їх селищному голові та презентує на засіданні виконкому селищної ради.

Пропозиції щодо зміни основного тексту стратегічного плану розглядаються управлінням економічного розвитку і торгівлі, обговорюються на чергових та позачергових нарадах МКУВ і виносяться на розгляд сесії Біловодської селищної ради один раз на рік (по необхідності, двічі на рік).

6.2.Процедура моніторингу Стратегії

Головний сенс моніторингу полягає у виконанні двох взаємопов'язаних функцій – спостереження (відслідковування) та попередження. Відслідковування проводиться з метою виявлення відповідності наявного стану речей бажаному результату, а попередження – з метою попередження небажаних наслідків.

Моніторинг стратегічного плану розвитку Біловодської громади включає три рівні:

1). Моніторинг зовнішнього середовища розвитку громади. Базується на аналізі основних показників, що характеризують ситуацію в державі в цілому та Луганській області, які є стратегічно важливими для селищної громади. Підсумки підводяться один раз на рік та доводяться як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

2). Моніторинг процесу реалізації стратегії відповідно до наступних показників:

- Обсяги фактичних доходів місцевого бюджету на душу населення;

- Обсяги фактичних видатків місцевого бюджету на душу населення

- Середня місячна заробітна плата;

- Обсяг інвестицій в основний капітал.

- Обсяг прямих іноземних інвестицій в громаду.

- Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки;

- Кількість зареєстрованих безробітних;

- Частка довжини автошляхів з пошкодженим покриттям до загальної довжини автошляхів;

- Середній бал за результатами ЗНО в школах громади;

- Кількість захворювань на хвороби системи кровообігу на 1000 населення.

Звіт про виконання цієї частини моніторингу готується щорічно, як

частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

3). Моніторинг виконання проєктів місцевого розвитку, що складають План реалізації стратегії. Оцінюється стан виконання кожного проєкту та ступінь досягнення результатів, передбачених технічним завданням на проєкт. Щоквартально (05 квітня, 05 липня, 05 жовтня і 05 січня) управління економічного розвитку і торгівлі направляє відповідальним за моніторинг виконання стратегічного плану нагадування про необхідність надати квартальний моніторинговий звіт. До 10 числа зазначених місяців спеціалісти управління економічного розвитку і торгівлі повинні одержати моніторингові звіти.

На підставі результатів моніторингу, один раз на рік спеціалісти управління економічного розвитку і торгівлі виносять на чергове засідання Моніторингового комітету з управління впровадженням стратегії проміжний аналіз фінансових потреб, зведений по всіх стратегічних цілях. Затверджений Моніторинговим комітетом з управління впровадженням стратегії аналіз фінансових потреб надається до відповідної депутатської комісії для урахування під час розробки проєкту бюджету на наступний рік.

7. ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

7.1. Інструменти реалізації Стратегії

Реалізація Стратегії передбачає досягнення цілей та виконання завдань через конкретні інструменти:

- План заходів з реалізації стратегії, який включає два послідовних та взаємопов'язаних програмних цикли:
 - перший 2021 – 2023 роки;
 - другий 2024 – 2027 роки.
- Цільові місцеві галузеві програми;
- Програму соціально-економічного розвитку Біловодської ОТГ;
- Регіональні цільові програми; та Державні цільові програми розвитку окремих економічної діяльності, які будуть спрямовані на цільове розв'язання системних проблем, у тому числі, що стосуються Біловодської громади.

7.2. Фінансове забезпечення реалізації Стратегії

Фінансування реалізації Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2021 – 2027 роки буде відбуватися рахунок різних джерел:

- Залучених коштів державних та обласних субвенцій;
- За рахунок програми секторальної бюджетної підтримки ЄС та надзвичайної кредитної програми ЄІВ;
- За рахунок субвенції з державного бюджету на розвиток інфраструктури ОТГ та субвенції з державного бюджету на соціально-економічний розвиток територій;

- Залучення коштів Державного фонду регіонального розвитку;
- Залучення коштів регіональної Програми конкурсного відбору проєктів місцевого розвитку;
- Залучення фінансування від проєктів та програм міжнародної технічної допомоги суб'єктами місцевого розвитку різних організаційно-правових форм;
- Залучення співфінансування від мешканців громади;
- Коштів бюджету громади;
- Фінансування з інших джерел відповідно до діючого законодавства.

8. УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ З ПРОГРАМНИМИ ДОКУМЕНТАМИ

Стратегія розвитку Біловодської ОТГ Луганської області на 2021 - 2027 роки містить три стратегічні цілі. Важливим інструментом її реалізації є місцеві цільові програми.

Таблиця 7. Узгодженість стратегії з місцевими цільовими програмами

Місцеві цільові програми	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади на 2021-2027 роки		
	Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій	Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором	Підвищення якості життя мешканців громади незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик
Соціально-економічний розвиток			
Програма соціально-економічного розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади на 2021 рік	X	X	X
Програма розвитку та підтримки малого та середнього підприємництва Біловодської об'єднаної територіальної громади на 2019-2021 роки	X		
Програма з реалізації бюджету участі в Біловодській селищній об'єднаній територіальній		X	X

Місцеві цільові програми	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади на 2021-2027 роки		
	Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій	Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором	Підвищення якості життя мешканців громади незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик
громаді на 2020 рік			
Охорона здоров'я			
Цільова програма «Забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення населення Біловодської селищної об'єднаної територіальної громади на 2019-2020 роки»			X
Комплексна програма розвитку первинної медико-санітарної допомоги в Біловодській селищній об'єднаній територіальній громаді на 2018-2020 роки			X
Програма забезпечення населення Біловодської об'єднаної територіальної громади спеціалізованою медичною допомогою на 2019-2020 роки			X
Програма розвитку та підтримки Коомунального підприємства "Центр первинної медико-санітарної допомоги" Біловодської селищної ради Біловодського району Луганської області" на 2020 рік			X
Соціальний захист			
Програма соціальної підтримки окремих категорій громадян Біловодської селищної об'єднаної територіальної громади на 2020-2022 роки			X
Програма розвитку надання соціальних послуг малозабезпеченим непрацездатним громадянам Біловодської селищної об'єднаної територіальної громади на 2020 рік			X
Програма соціального захисту населення Біловодської селищної об'єднаної територіальної громади на 2018-2020 роки			X
Програма зайнятості населення Біловодської селищної об'єднаної територіальної громади на 2018-2020 роки	X		

Місцеві цільові програми	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади на 2021-2027 роки		
	Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій	Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором	Підвищення якості життя мешканців громади незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик
Культура			
Програма розвитку культури Біловодської ОТГ на 2018-2020 роки			X
Програма "Обдаровані діти Біловодщини"			X
Освіта			
Програма "Освіта Біловодщини" на 2020 рік			X
Програма впровадження інклюзивної освіти в освітніх закладах Біловодської селищної об'єднаної територіальної громади на 2020-2021 роки			X
Житлово-комунальне господарство			
Програма фінансової підтримки комунального підприємства "Біловодське РЕП" та здійснення внесків до його статутного капіталу на 2018-2020 роки		X	
Програма з розроблення містобудівної документації Біловодської ОТГ Луганської області на 2018-2022 роки	X		
Програма благоустрою території Біловодської селищної ради на 2018 -2020 роки		X	
Програма розвитку дорожнього господарства Біловодської селищної ради на 2020-2022 рік		X	
Програма підвищення рівня безпеки дорожнього руху на території Біловодської селищної ради на період до 2022 року		X	
Програма з водопостачання та санітарії Біловодської об'єднаної територіальної громади на 2020 рік		X	
Екологія			
Програма з охорони навколишнього природного середовища Біловодської селищної об'єднаної територіальної громади Луганської області на 2020 рік		X	

Місцеві цільові програми	Стратегічні цілі Стратегії розвитку Біловодської об'єднаної територіальної громади на 2021-2027 роки		
	Підвищення економічної спроможності громади та залучення інвестицій	Створення активної громади з відкритим врядуванням та комфортним, енергоефективним і безпечним життєвим простором	Підвищення якості життя мешканців громади незалежно від статі, віку та інших соціально-демографічних характеристик
Спорт			
Програми розвитку фізичної культури і спорту на території Біловодської об'єднаної територіальної громади в 2018-2020 роках			X
Цивільний захист			
Програма створення і використання матеріального резерву для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків на території Біловодської селищної об'єднаної територіальної громади на 2020 рік		X	
Програма забезпечення заходів з підготовки територіальної оборони та мобілізаційної підготовки Біловодської селищної об'єднаної територіальної громади на 2019-2020 рік		X	